

JÄRVISEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Ky-hall. 21.3.2024 § 26

Ky-valt. 13.6.2024 § 4

Sisällys

1.	TILINPÄÄTÖS.....	3
1.1.	Tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset.....	3
2.	TOIMINTAKERTOMUS.....	3
2.1.	Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	3
2.2.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	4
2.2.1.	Kuntayhtymän johtajan katsaus.....	4
2.2.2.	Kuntayhtymän hallinto.....	4
2.2.3.	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	7
2.2.4.	Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa.....	8
2.2.5.	Kuntayhtymän henkilöstö.....	8
2.2.6.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä, epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä.....	14
2.3.	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	14
2.4.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	15
2.5.	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	18
2.6.	Kokonaistulot ja- menot.....	20
2.7.	Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	20
2.8.	Tilikauden tuloksen käsittely.....	24
2.9.	Arvio tulevasta kehityksestä ja talouden tasapainottaminen.....	24
3.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	24
3.1.	Kuntayhtymän tavoitteiden toteutuminen.....	25
3.2.	Tytäryhtiön tavoitteiden toteutuminen.....	33
3.3.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	34
3.3.1.	Käyttötalouden toteutuminen.....	34
3.3.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	37
3.3.3.	Investointien toteutuminen.....	39
3.3.4.	Rahoitusosan toteutuminen.....	40
4.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	40
4.1.	Kuntayhtymän tuloslaskelma.....	40
4.2.	Kuntayhtymän rahoituslaskelma.....	42
4.3.	Kuntayhtymän tase.....	43
4.4.	Konsernilaskelmat.....	45
4.4.1.	Konsernin tuloslaskelma.....	45
4.4.2.	Konsernin rahoituslaskelma.....	46
4.4.3.	Konsernitase.....	47
5.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	49
6.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	56

1. TILINPÄÄTÖS

1.1. Tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset

Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain ja kirjanpitolain säännöksiä. Kuntayhtymän tilikausi on kalenterivuosi. Kuntayhtymähallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kuntayhtymähallituksen jäsenet sekä kuntayhtymän johtaja.

Kuntalain 113 §:n mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä oleva tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kuntayhtymän, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä ja sekä tilinpäätös että toimintakertomus ovat välineitä sen varmistamiseksi, että tilinpäätöksen lukija saa kuntayhtymän tuloksesta ja taloudellisesta asemasta oikean ja riittävän kuvan. Toimintakertomuksen sisällöstä säädetään kuntalaissa.

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kuntayhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja (Kuntal. 113 §) Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kuntayhtymän toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista (KPL 3:1 a §).

Kuntalain 115 §:n toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kuntayhtymässä ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntayhtymän tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kuntayhtymähallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.2.1. Kuntayhtymän johtajan katsaus

Toiminnan ja kehittämisen lähtökohdat

Järviseudun koulutuskuntayhtymän toiminta perustuu perussopimukseen, strategiaan sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaan, joka on samalla myös Järviseudun ammatti-instituutin toiminta- ja taloussuunnitelma. Toimintasuunnitelman perusteena on Järviseudun koulutuskuntayhtymän perussopimus, jonka mukaan koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta ammatillista koulutusta sekä aikuiskoulutusta. Koulutusta voidaan järjestää yhteiskuntatieteiden, liiketalouden, hallinnon, luonnontieteiden, tekniikan, liikenteen, luonnonvara-, ympäristö-, matkailu-, ravitsemis- ja talousalan osaamisaloilla. Kuntayhtymä ylläpitää Järviseudun ammatti-instituuttia, joka toimii koulutuksen käytännön toteuttajana.

Järviseudun koulutuskuntayhtymällä on koulutuksen järjestämisluvan mukaan käytössä vähintään 555 opiskelijatyövuotta. Toteuma oli vuonna 2023 yhteensä 588 opiskelijatyövuotta, kun tavoite oli 586,50. Opiskelijatyövuosien määrä nousi edellisiin vuosiin verrattuna ja on palaamassa vakiintuneelle tasolle, jonka takia myös asuntolapaikat olivat täynnä. Ammatillisen perustutkinnon suoritti vuoden aikana 165 opiskelijaa, kun tavoite oli 199 tutkintoa. Perustutkintoihin sisältyviä yksittäisiä tutkinnon osia suoritettiin kaikkiaan 1626 kappaletta, jossa on nousua edelliseen vuoteen verrattuna. Opiskelijapalautteen keskiarvo päättökyselyssä oli 4,0 ja työelämäpalautteen 4,1 arviointiasteikon ollessa 1–5.

Vaikka kaikkia vuodelle 2023 asetettuja tavoitteita ei aivan saavutettu, niin kehityksen suunta on saatu käännettyä niin toiminnallisten kuin taloudellistenkin tavoitteiden osalta oikeaksi. Koulutusten kehittämistä on jatkettu sekä sisäisenä työnä että yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa esim. hanketyön kautta. Opetuksen kehittämisessä painopisteenä on ollut verkko-opetuksen edelleen kehittäminen ja ohjauksen sekä tuen puolella palvelujen riittävyyden varmistaminen. Koulutuksia on kehitetty myös lisäämällä yksittäisten tutkinnon osien tarjontaa sekä koulutus- ja oppisopimusten tarpeen mukaista hyödyntämistä opiskelijoiden ja työelämän lähtökohdat huomioiden.

Koulutuskuntayhtymän laadullisen kehittämisen keskiössä ovat olleet laatujärjestelmän päivittäminen, tiedolla johtamisen edellytysten varmistaminen ja toimipisteiden käytäntöjen yhtenäistäminen opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi kaikissa Järviseudun ammatti-instituutin toimipaikoissa. Johtamisjärjestelmämme on sertifioitu ISO9001 ja ISO 14001, joihin tehtiin auditointi vuoden 2023 aikana.

Henkilöstö on koulutuskuntayhtymän tärkein voimavara, jonka osaamisen varmistamiseen ja kehittämiseen sekä hyvinvoinnin tukemiseen on kiinnitetty huomiota monin eri tavoin. Osaamisen kehittämisessä on painotettu mm. tiimityötaitoihin ja pedagogisten osaamisen kehittämiseen, joista hyötyvät myös opiskelijat.

2.2.2. Kuntayhtymän hallinto

Järviseudun koulutuskuntayhtymän perussopimuksen mukaan koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta ammatillista koulutusta, aikuiskoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammattikorkeakoulutusta sekä muita koulutuspalveluja. Koulutuskuntayhtymän ylläpitämässä oppilaitoksessa voidaan järjestää myös koulutusta tukevia oheispalveluja.

Järviseudun ammatti-instituuttia hallinnoi Järviseudun koulutuskuntayhtymä ja sen ylintä valtaa käyttää 24-jäseninen (7.12.2021 alkaen), kuntayhtymävaltuusto, jossa on neljä edustajaa jokaisesta jäsenkunnasta. Jäsenet valitaan valtuustokausittain. Perussopimuksen mukaisia jäsenkuntia ovat Alavus, Alajärvi, Evijärvi, Kauhava, Lappajärvi ja Vimpeli. Alavuden kaupungista tuli perussopimuksen muutoksella (ky-valt. 24.8.2021 § 16) täysivaltainen jäsenkunta.

Kuntayhtymävaltuuston alaisena toimii 9-jäseninen (v. 2022 alkaen), kuntayhtymähallitus, jossa on vähintään yksi edustaja jokaisesta jäsenkunnasta ja joka osaltaan vastaa kuntayhtymän päätöksenteosta, kuntalain sekä kuntayhtymän hallintosäännön ja strategian mukaisesti.

Tarkastuslautakunta toimii itsenäisenä lautakuntana, joka valvoo yhdessä tilintarkastajan kanssa kuntayhtymän toimintaa ja taloudenhoitoa ja raportoi suoraan valtuustolle. Myös tarkastuslautakunnassa on vähintään yksi jäsen jokaisesta jäsenkunnasta. Kuntayhtymän ja oppilaitoksen operatiivisena johtajana, yhdessä muun johtoryhmän kanssa, yhtymähallituksen alaisena, toimii kuntayhtymän johtaja/rehtori Anu Raudasoja. Johtoryhmän muut jäsenet ovat talousjohtaja Leila Muukkonen, koulutusalojohtaja Ilkka Ylinen, aikuiskoulutusjohtaja (31.7.2023 asti) ja 1.8.2023 alkaen koulutusalojohtaja Risto Riihimäki ja koulutusalojohtaja Suvi Kohtala.

Valtuusto

Järvisseudun koulutuskuntayhtymässä ylintä päätösvaltaa käyttää 24-jäseninen valtuusto, joka koostuu jäsenkuntien valtuustojen valitsemista edustajista. Vuonna 2023 valtuusto kokoontui kaksi kertaa. Yhtymävaltuuston pöytäkirjanpitäjänä toimi johtaja/rehtori Anu Raudasoja.

Kuntayhtymävaltuuston jäsenet toimikaudella 2021-2025

Valtuutettu

Varavaltuutettu

Alajärvi

Antti Kotilainen 14.12.2023 asti
Jaana Koivukoski 14.12.2023 alk.
Pirjo Kantokoski
Pentti Rentola
Siiri Ahopelto

Jaana Koivukoski 14.12.2023 asti
Maria Averjanov 14.12.2023 alk.
Jukka Kangastie
Anu Hautakangas
Martti Mäkitalo

Lappajärvi

Eero Ahvenniemi, pj.
Raimo Angervisto
Tuija Viinamäki
Sari Karlström

Pirkko Lammi
Pekka Keskinen
Mari Hernesniemi
Matti Etelämäki

Evijärvi

Ann-Helen Mäkelä
Tarja Jokela
Johannes Mäkinen
Pauli Hanhikoski

Sebastian Mäkelä
Pertti Vesala
Mirva Pietilä
Mari Takamaa

Vimpeli

Marko Timo, 2. varapj.
Teija Uitto-Kohonen
Esko Hyyppä
Mikko Rantalahti

Mari Yliahtela
Timo Vesala
Atro Anttila
Mari Kaunisto

Kauhava

Heikki Korkealaakso
Heiti Kesa, 1. varapj.
Tanja Malinen
Eveliina Syrjälä 8.6.2023 asti
Marita Mattila 8.6.2023 alk.

Antti Asuinmaa
Martti Puronvarsi
Leena Kunnari
Hannele Sui-Tuomaala
Hannele Sui-Tuomaala

Alavus

Tapio Kallioniemi	Markku Ylinen
Aimo Tupamäki	Aki Vuorela
Veli-Antti Koivisto 8.6.2023 asti	Heikki Mäkelä 8.6.2023 asti
Heikki Mäkelä 8.6.2023 alk.	Risto Lamminmäki 8.6.2023 alk.
Matti Vanha-aho	Tarja Ylimäki

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2023 kahdeksan kertaa.

Tarkastuslautakunnan jäsenet toimikaudella 2021- 2025

Puheenjohtaja		Heikki Korkealaakso
Varapuheenjohtaja		Siiri Ahopelto
Varsinaiset jäsenet:		Henkilökohtaiset varajäsenet:
Siiri Ahopelto	Alajärvi	Martti Mäkitalo
Pauli Pitkäkangas	Alajärvi	Ari Matintupa
Ann-Helen Mäkelä	Evijärvi	Asko Latukka
Heikki Korkealaakso	Kauhava	Eveliina Syrjälä, 8.6.2023 asti Marita Mattila 8.6.2023 alk.
Arvi Kangastie	Lappajärvi	Irma Laakso
Mari Yliahtela	Vimpeli	Veikko Timonen
Tanja Pääkkö	Alavus	Jukka Ketola

Tilintarkastuspalvelut

Tilintarkastuspalvelut on ostettu BDO Audiator Oy:ltä ja tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Tuula Ylikangas.

Kuntayhtymähallitus

Kuntayhtymähallitus vastaa kuntayhtymän hallinnosta ja taloushoidosta sekä yhtymävaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Vuonna 2023 yhtymähallitus kokoontui yhteensä kolmetoista kertaa. Yhtymähallituksen kokouksiin osallistui myös yhtymävaltuuston puheenjohtajat. Lisäksi kokouksissa on ollut kuultavina kuntayhtymän johtajan/rehtorin kutsumina asiantuntijoina viranhaltijoita sekä muita asiantuntijoita. Yhtymähallituksen pöytäkirjanpitäjänä toimi kuntayhtymän johtaja/rehtori Anu Raudasoja.

Kuntayhtymähallituksen jäsenet toimikaudella 2021–2025

Puheenjohtaja		Pentti Rentola
I varapuheenjohtaja		Pauli Hanhikoski
II varapuheenjohtaja		Lea Korpi
Sihteeri, esittelijä		Anu Raudasoja
Varsinaiset jäsenet:		varajäsenet:
Pentti Rentola	Alajärvi	Marjo Jokela
Pirjo Kantokoski	Alajärvi	Kristiina Järnefelt
Pauli Hanhikoski	Evijärvi	Mari Takamaa
Lea Korpi	Kauhava	Tanja Malinen
Heikki Hakala	Kauhava	Aulikki Salo
Maria Viita-aho-Tohni	Lappajärvi	Ville Ala-aho
Juhani Laasanen	Lappajärvi	Seija Autio
Marja-Leena Laakso	Vimpeli	Anita Ammesmäki
Toni Juurakko	Alavus	Tiina Asunmaa

Muut toimielimet

Opiskeluvoimavarojen monijäseninen toimielin:

Toimielimen puheenjohtajana ja koulutuksen järjestäjän edustajana kuntayhtymän johtaja/rehtori (varaedustaja/varapj. koulutusalaohjaaja Ilkka Ylinen). Muut jäsenet ovat koulutusalaohjaajat, opiskelijahuollon edustaja kuraattori Tuula Vartiala (varaedustaja kouluterveydenhoitaja Suvi Ahola), opettajien edustaja Mari Rajamäki, (varaedustaja Ritva Luoma), työelämän edustaja Hannu Takala (varaedustaja Pasi Lehtonen) ja opiskelijoiden edustaja Oskari Kraatari (varaedustaja Piia Raivio).

Opiskelijahuoltoryhmä:

Kuntayhtymän johtaja/rehtori Anu Raudasoja pj., kouluterveydenhoitaja Suvi Ahola, kuraattori Antti Latvala, opinto-ohjaaja Petteri Karvinen, koulutusalaohjaaja Ilkka Ylinen, koulutusalaohjaaja Suvi Kohtala, koulutusalaohjaaja Risto Riihimäki.

Rakennustoimikunta:

Heikki Hakala, pj. Juhani Laasanen varapj. Pentti Rentola, kuntayhtymän johtaja/rehtori Anu Raudasoja, kiinteistöesihenkilö Jouni Pohjoisaho.

Palkkatoimikunta:

Marja-Leena Laakso pj. Pauli Hanhikoski varapj. Pirjo Kantokoski, kuntayhtymän johtaja/rehtori Anu Raudasoja, talousjohtaja Leila Muukkonen.

Virkistystöryhmä:

Seppo Prusti, Marita Isotalo, Merja Tomperi-Olkkonen

TS-kehittämistöryhmä:

Kuntayhtymän johtaja/rehtori Anu Raudasoja, talousjohtaja Leila Muukkonen, kiinteistöesihenkilö Jouni Pohjoisaho, Mervi Ukonmäki.

Työsuojelutoimikunta/YT-työryhmä:

Pentti Rentola pj. Ilkka Ylinen, kuntayhtymän johtaja/rehtori Anu Raudasoja, talousjohtaja Leila Muukkonen, Merja Tomperi-Olkkonen.

Jamin Palvelut Oy:n hallitus:

Pentti Rentola, Maria Viita-aho-Tohni, Pauli Hanhikoski, Risto Riihimäki ja toimitusjohtaja Anu Raudasoja

Jamin Palvelut Oy:n yhtiökokous:

Toni Juurakko, Risto Riihimäki, toimitusjohtaja Anu Raudasoja.

Järvinet Oy:n yhtiökokous:

JAMI:n edustaja Lea Korpi 15.6.2023 asti, koulutusalaohjaaja Suvi Kohtala 15.6.2023 alkaen.

Johtoryhmä

Johtavat viranhaltijat:

Anu Raudasoja johtaja/rehtori

Leila Muukkonen, talousjohtaja

Risto Riihimäki, aikuiskoulutusjohtaja, koulutusalaohjaaja luonnonvara-ala 1.8.2023 alk.

Ilkka Ylinen, koulutusalaohjaaja (tekniikka ja palvelu), työsuojelupäällikkö, laatupäällikkö.

Suvi Kohtala, koulutusalaohjaaja (kauppa ja tieto sekä luonnonvara-ala) 1.1.-31.7.2023. Koulutusalaohjaaja (kauppa ja tieto) 1.8.2023 alk.

Johtoryhmä kokoontui vuonna 2023 yhdeksän kertaa. Sihteerinä toimi hallintosihteeri Taina Ylönen.

2.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ennustaa, että maailmanlaajuinen talouskasvu pysyy 3,1 prosentissa vuonna 2024 ja nousee 3,2 prosenttiin vuonna 2025. Keskuspankkien korkeat korot inflaation torjumiseksi ja taloudellisen tuen vähentäminen vaikuttavat taloudelliseen toimintaan. Suomen Pankki ennustaa, että BKT supistuu 0,2 prosenttia vuonna 2024. Tämän jälkeen kasvu palaa pitkän aikavälin keskimääräiseen tasoon. Vuonna 2025 odotetaan 1,5 prosentin ja vuonna 2026 1,3 prosentin talouskasvua.

Etelä-Pohjanmaan maakunnassa työpaikkojen kokonaismäärä on supistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana 4,6 prosenttia. Työttömien työnhakijoiden osuus tammikuussa 2024 Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli

8,2 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,9 prosenttia.

2.2.4. Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Yhtymävaltuusto valitsi 28.6.2022 § 15 kuntayhtymän johtajan/rehtorin virkaan kasvatustieteen tohtori Anu Raudasojan. Raudasoja ilmoitti ottavansa viran vastaan ja hoiti kuntayhtymän johtajan/rehtorin virkaa määräaikaisena virkaa toimittavana (yhtymävalt. 31.8.2022 § 21) kunnes valinnasta saatiin lainvoimainen päätös. Valintapäätös tuli lainvoimaiseksi 2.8.2023. Viranhoito on alkanut 1.9.2022 ja koeaika päättynyt 28.2.2023.

JAMIn talouden tasapainottamiseksi kuntayhtymässä käytiin muutosneuvottelut 2023. Muutosneuvottelut käynnistettiin, koska koulutuskuntayhtymän talous oli heikentynyt ammatillisen koulutuksen rahoituksessa tapahtuneiden muutosten sekä yleisen kustannustason nopean nousun takia, jotka olivat johtaneet tarpeeseen säästää palkkakustannuksissa. Muutosneuvottelujen tuloksena osaa määräaikaisista työsuhteista ei jatkettu, yksi henkilö irtisanottiin ja muiden muutosneuvottelujen kohteina olleiden töitä järjesteltiin uudelleen. Muutosneuvottelujen, toiminnan kehittämisen sekä säästötoimenpiteiden tuloksena kuntayhtymän tulos saatiin kääntymään ylijäämäiseksi jo vuoden 2023 aikana.

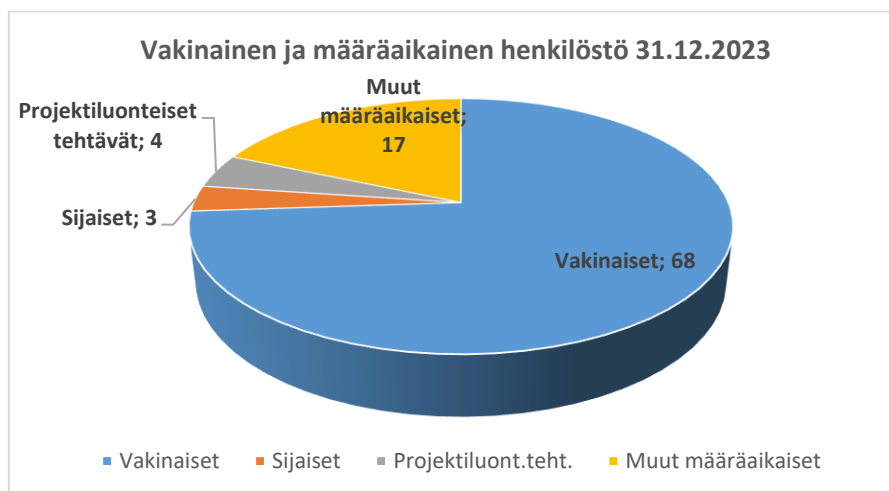
Kuntayhtymän strategia ja hallintosääntö päivitettiin vuoden 2023 vastaamaan tämän hetken ammatillisen koulutuksen tarpeita sekä vaatimuksia. Strategia on nimetty Kestävän tulevaisuuden strategiaksi, jossa missio JAMI kouluttaa ammattilaisia työelämän tulevaisuuden tarpeisiin ja visio JAMI – alueen rohkea kehittäjä ja uudistaja pysyvät ennallaan, mutta arvoihin tehtiin muutoksia. Uudet arvot ovat ammattitaito, vastuullisuus, yhteistyö ja ennakkoluulottomuus. Samalla päivitettiin myös strategiset mittarit. Hallintosäännön päivittämistarpeet johtuivat sekä muutosneuvottelujen tuloksista että ammatillisen koulutuksen sanaston muutoksista, jotka olivat kohtuullisen pieniä.

Kuntayhtymän hallitus päätti äänestyksen, 5 JAA ääntä ja 4 Ei ääntä, jälkeen vt. johtajan esityksestä kokouksessaan 15.6.2023/§64 valita kuntayhtymän edustajaksi Järvinet Oy:n yhtiökokouksen hallitukseen valtuuston toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi luottamushenkilön sijasta viranhaltijan, johtoryhmän jäsen koulutusalan johtaja Suvi Kohtalan. Hallituksen jäsenet Pirjo Kantokoski ja Lea Korpi jättivät päätökseen eriyvän mielipiteen.

2.2.5. Kuntayhtymän henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Järvisen koulutuskuntayhtymän palveluksessa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 92 henkilöä (vuotta aiemmin 95).

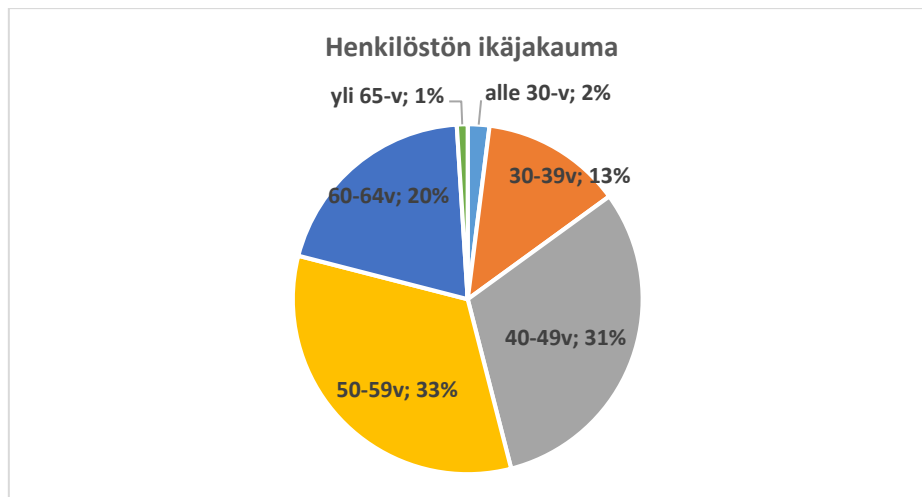

74 % henkilöstöstä työskenteli toistaiseksi voimassa olevassa eli vakinaisessa palvelussuhteessa. Määräaikaisten osuus oli 26 % eli 24 henkilöä. Määräaikaisten osuus on vähentynyt edellisestä vuodesta 15 prosentilla. Määräaikaisten osuus on suurin opetushenkilöstössä, joista 36 % on määräaikaisessa palvelussuhteessa.

Henkilöstö 31.12.2023	Vakinaiset	Määräaikaiset	YHTEENSÄ
Hallinto, tukipalvelut, maatala, puutarha	38	4	42
Opetushenkilöstö	29	16	45
Hankkeet	1	4	5
YHTEENSÄ	68	24	92

Henkilöstöstä 73 oli kokoaikaisia ja 19 osa-aikaisia.

Henkilöstön keski-ikä oli 50 vuotta, naisten 49 ja miesten 51 vuotta. Yli 50-vuotiaiden osuus on 54 % henkilöstöstä. Yli 60-vuotiaiden osuus on 21 %. Naisten osuus henkilöstöstä oli 55 %.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa olleen henkilöstön määrää kuin pelkkä henkilöstön lukumäärä 31.12. Osan vuotta kestäneet tai osa-aikaiset palvelussuhteet muutetaan vuosityöntekijöiksi eli henkilötyövuosiksi. Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta. Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin.

Henkilötyövuodet	TA 2023	TOT 2023	ERO TOT-TA + ylitys	Henkilöstö- osuudet	2022	2021
HTV 2*	Suunnitelma					
VOS-toiminta	74,9	81,2	6,3	91 %	78,3	68,5
Opetustoiminta yht.	52,0	56,1	4,1	63 %	52,9	46,7
Kauppa ja tieto	10,9	10,8	-0,1	12 %	9,3	8,9
Luonnonvara-ala	14,6	16,1	1,5	18 %	16,3	13,6
Tekniikka ja palvelut	26,2	28,2	2,0	32 %	26,9	23,9
Muu ammatillinen koulutus	0,30	1,0	0,7	1 %	0,4	0,3

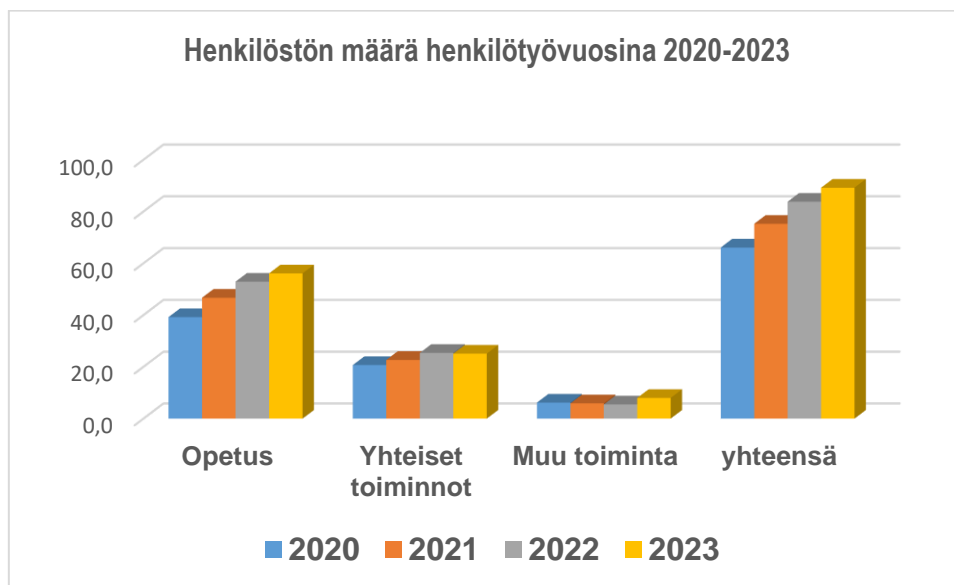
Yhteiset toiminnot yht.	22,9	25,1	2,1	28 %	25,39	21,78
Koulutuksen kehittämishankkeet	1,1	2,4	1,3	3 %	2,57	1,2
Keittiöt	4,6	4,4	-0,2	5 %	4,18	3,9
Kiinteistöt ja asuntolat	13,2	14,3	1,1	16 %	14,58	12,1
Ylläpitäjähallinto ja markk. yht.	4,1	3,9	-0,2	4 %	4,06	4,6
MUU TOIMINTA (ei VOS-toim)	8,0	8,0	0,0	9 %	5,50	6,84
Maatila ja puutarha	6,1	6,4	0,3	7 %	5,5	6,0
Muut hankkeet (ei vos)	1,9	1,6		2 %	0,0	0,89
KY YHTEENSÄ	82,9	89,2	6,3	100 %	83,8	75,3
HTV muutos ed. vuodesta		6,5 %			11,2 %	14,0%
Tytäryhtiölle jaetut palkat **	1,5	2,1	0,6		1,5	1,5
KONSERNI YHT.**	84,4	91,3	6,8		85,3	76,8

*)HTV 2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lkm kalenteripäivinä/365 x osa-aikaprosentti/100. (Vähennetty palkattomat poissaolot)

**) ei sisällä yhtiön suoraan palkkaamaa henkilöstöä

Vuonna 2023 toteutui 89,2 henkilötyövuotta, joka on 6,3 henkilötyövuotta enemmän kuin vuoden 2023 ta-
lousarvion henkilöstösuunnitelmassa oli varauduttu. Henkilöstö kasvoi suunniteltua enemmän opetustoimin-
nassa luonnonvara-alalla ja tekniikan-palvelujen alalla sekä yhteisten toimintojen kehittämishankkeissa ja kiin-
teistöillä.

Tytäryhtiö Jamin Palvelut Oy:ltä laskutetaan osa henkilöstökustannuksista, laskutettavia henkilövuosia kertyi
2,1 vuoden 2023 aikana. Ko. henkilöt ovat kuntayhtymän palveluksessa, mutta yhtiö on vastaa oman osuutensa
kustannuksista.

Kuntayhtymän henkilötyövuodet kasvoivat edelleen 5,4 htv edellisestä vuodesta pääosin opetuksessa. Kasvu hidastui kuitenkin hieman parin aikaisemman vuoden kasvusta. Vuonna 2023 käytiin muutosneuvottelut ta-
voitteena vähentää henkilöstökuluja tehtävien uudelleenjärjestelyllä ja pääasiassa määräaikaisen henkilöstön
vähennyksillä. Toimenpiteiden vaikutus vuositasona näkyy kokonaisuudessaan vasta vuonna 2024.

Opetustoiminnan osuus vuoden 2023 henkilötyövuosista on 63 %, kun edellisenä vuonna sen osuus oli 53 %. Yhteisten toimintojen osuus oli 28 % ja muun toiminnan 9 % kuntayhtymän vuoden 2023 henkilötyövuosien kokonaismäärästä.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus ja eläkkeelle siirtyminen

Vuoden 2023 aikana alkoi 16 uutta vakinaista palvelussuhdetta ja päättyi yhteensä 5 palvelussuhdetta, heistä eläkkeelle siirtyi yksi henkilö.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus oli 7,4 % (päättäneet/vakinainen henkilöstö 31.12). Sisäisesti siirtyi toisiin tehtäviin kolme henkilöä. Määräaikaisia työsuhteita alkoi 16 ja päättyi 31 vuonna 2023.

Työhyvinvointi

Kuntayhtymässä on laadittu tasa-arvosuunnitelma. Yhteistyöelimenä toimii yhdistetty työsuojelutoimikunta/ YT-ryhmä.

Sairauspoissaolot(sis. tapat.)	2023			2022		
	kal.pv	osuus	/hlötyöv	kal.pv	osuus	/hlötyöv
1-7 pv	162	10 %	1,8	121	11 %	1,4
8-29 pv	480	29 %	5,4	459	43 %	5,5
30-59 pv	221	14 %	2,5	132	12 %	1,6
60-89 pv	202	12 %	2,3	104	10 %	1,2
90-179pv	567	35 %	6,4	258	24 %	3,1
yli 180 pv	0	0 %	0,0	0	0 %	0,0
Yhteensä	1632	100 %	18,3	1074	100 %	12,8
Yli 60 päivän sairauslomien osuus		47 %			34 %	
Yht. sairauspoissaolot/ hlötyövuosi		18,3			12,8	
Henkilötyövuodet		89,2			83,8	
Sairauspoissaolo-% *		4,8 %			3,4 %	

*) sairaustyöpäivien osuus teoreettisista työpäivistä

Sairauslomapäivien määrä kasvoi huomattavasti edellisestä vuodesta. Poissaoloja 5,5 päivää enemmän henkilötyövuotta kohti kuin kahtena edellisenä vuonna. Sairauspoissaolomäärä on kuitenkin ollut vuosittain alempi verrattuna kunta-alan keskimääräiseen sairauspoissaolojen määrään, joka vuonna 2022 oli 20,7 pv / henkilötyövuosi ja 16,7 vuonna 2021.

Sairauspoissaolojen osuus oli lähes 5 % teoreettisista kokonaistyöpäivistä (3 % vuosina 2021-2022) Pitkien sairauslomien osuus kasvoi, yli 60 päivän sairauslomien osuus oli lähes puolet, kun se aiemmin oli n. kolmannes.

Kuntayhtymällä on työterveyshuollon sopimus Yritys Botnia Oy:n kanssa ehkäisevästä terveydenhuollosta ja sairaanhoidosta. Ehkäisevään terveydenhuoltoon kuuluu terveystarkastukset palvelussuhteen alkaessa ja 3 vuoden välein sekä työpaikkakäynnit 5-vuoden välein tai työolosuhteiden muuttuessa.

Työterveyshuoltokustannukset	2023	2022	muutos
ehkäisevän toiminnan kustannukset	18 074	14 966	21 %
ehkäisevä työterveyshuolto+sairaanhoitokust	28 482	27 786	3 %
ei korvattavat kustannukset	2 860	927	208 %
Kustannukset yhteensä	49 416	43 680	13 %
Max korvattava määrä	43 992	41 087	7 %
Kela-korvaus	19 643	17 364	
hlöitä 31.12.	92	95	
hlöitä vuoden keskiarvo	94	91	
ehk.toim.kust. eur/hlö (v:n ka)	193	165	17 %
työterv.huolto+sairaanhoitokust. eur/hlö	305	307	-1 %
korvauksen piiriin kuuluvat kust. yht/ hlö	498	472	5 %
korvattava max kust/ hlö	471	454	4 %
Työkykyä ylläpitävän toiminnan kust.	8 990	8 137	10 %
kust.yht./ hlö (v:n ka)	96	90	7 %

Työterveyshuollon kustannukset kasvoivat 13 % edellisestä vuodesta. Eniten kasvoi ehkäisevän toiminnan kustannukset. Kustannukset henkilöä kohden kasvoivat 9,5 %.

Kela korvaa ehkäisevän toiminnan (terveystarkastukset, työpaikkaselvitykset) kustannuksista 60 % ja ehkäisevän työterveyshuollon sekä sairaanhoitokustannuksista 50 %, kuitenkin niin, että viimeksi mainittujen määrä saa olla enintään 40 % ensisijaisesti korvattavista terveydenhuollon kustannuksista. Korvattavat kustannukset saavat olla yhteensä enintään 471 euroa/ hlö. Vuonna 2023 korvauksen piiriin kuuluvat kustannukset olivat 498 euroa/ henkilö ja ylittivät näin korvattavat maksimikustannukset.

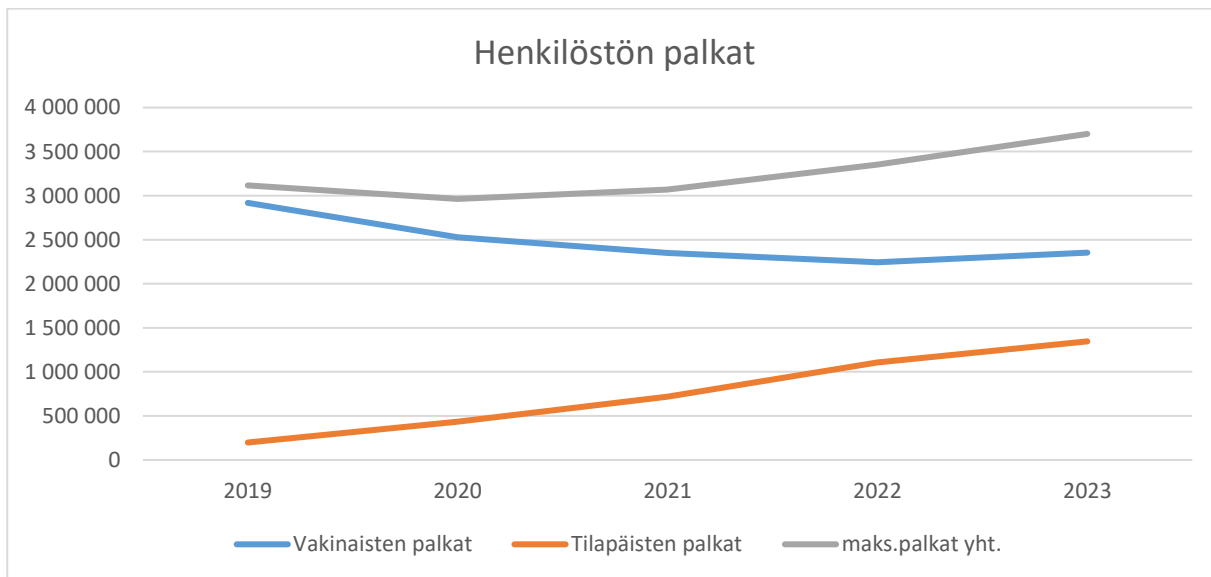
Työkykyä ylläpitävän toiminnan kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta 7 % ja olivat 96 euroa/hlö. Kuntayhtymä tukee henkilöstön liikunta-/ kulttuuri/harrastuksia 100 eurolla/ henkilö/ vuosi. Kuntayhtymässä toimii TYHY-ryhmä, joka suunnittelee ja järjestää erilaisia virkistystapahtumia henkilöstölle. Keväällä järjestettiin liikuntapäivä Kuortaneen urheilupuistolla.

Henkilöstökustannukset

Maksetut palkat (ilman lomapalkkajaksotuksia)	2023	2022	muutos
Vakinaisten palkat	2 354 755	2 243 817	4,9 %
Tilapäisten palkat	1 346 011	1 108 306	21,4 %
Henkilöstön palkat yht.	3 700 766	3 352 123	10,4 %
Kokouspalkkiot	60 713	73 892	-17,8 %
Muut palkkiot	1 660	1 957	-15,2 %
Palkat ja palkkiot yhteensä	3 763 139,46	3 427 971,72	9,8 %
Eläkekulut	622 104	738 921	-15,8 %
Muut henkilösivukulut	171 637	132 130	29,9 %
Henkilösivukulut yht	793 741,44	871 050,70	-8,9 %
Henkilöstökorvaukset yht	71 507,08	31 886,09	124,3 %

Henkilöstön palkkasumma ilman lomapalkkajaksotusta kasvoi 10 % edellisestä vuodesta. (Lomapalkkajaksotus huomioiden kokonaispalkkasumma kasvoi 11,6 %. Erityisesti tilapäisten palkat kasvoivat, huolimatta siitä, että vuoden lopussa määräaikaisten määrä oli laskenut edellivuoden lopusta. Henkilötyövuosien kokonaismäärä olin 5,4 htv edellivuotta suurempi. Palkkoja korotettiin vuonna 2023 seuraavasti: yleiskorotukset 1.6. alkaen 2,2 % KVTES, TS ja 2,02 % OVTES sekä keskitetty järjestelyvara 1.6. alkaen 0,7 %. Lisäksi maksettiin 467 euron kertaerä koko henkilöstölle.

Henkilösivukulut olivat 21 % palkkasummasta (edellisenä vuonna 25%). Eläkevakuutusmaksujen osuus laski 21,6 prosentista 16,5 prosenttiin, johtuen eläkemenoperusteisen maksun poisjäännistä kuntayhtymiltä vuodesta 2023 alkaen.

Henkilöstön palkkojen kehitys kääntyi nousuun vuodesta 2020 alkaen, tähän osin vaikuttaa myös v.2017-2020 voimassa olleet lomarahojen leikkaukset. Vuodesta 2019 vuoteen 2022 saakka vakinaisen henkilöstön palkat vähenivät, mutta kasvoivat taas vuonna 2023. Sen sijaan tilapäisesti palkatun henkilöstön palkat ovat kasvaneet koko tarkastelujakson ajan.

2.2.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä, epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä

Keskeisimmät toiminnan kehittymiseen vaikuttavat tekijät liittyvät hallitusohjelman toteuttamiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella esitykset:

- ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamiseksi
- koulutuksen järjestäjien toiminnanohjauksen uudistamiseksi
- koulutustarjonnan suuntaamisesta nykyistä paremmin työelämän tarpeiden mukaisesti
- tilauskoulutuksen mahdollisuuden avaamiseksi
- aikuisten tutkintokoulutusta suuntaamiseksi koulutustasoa nostavaan tai työmarkkina-asemaa parantavaan koulutukseen sekä tutkintoja pienempien osaamiskokonaisuuksien suorittamiseen
- velvoitteesta maahanmuuttajien kielikoulutuksen jatkamisesta kielitaitovaatimuksen saavuttamiseksi.

Toinen merkittävä muutos ja mahdollisuus on TE-palveluiden siirtyminen kunnille 1.1.2025. JAMIn osalta se tarkoittaa tiivistä yhteistyötä Kuntayhtymä KYMPI:n kanssa, kun koulutuksen liittyvät hankinnat siirtyvät heille. JAMI on tiiviisti mukana seuraamassa muutosta ja vaikuttamassa asioihin, joihin voimme vaikuttaa. Järwiseudun ammatti-instituutin toimintaa kehitetään laajentamalla koulutustarjontaa erityisesti jatkuvan oppimisen näkökulmalta. Tämä tarkoittaa sekä koulutuksen järjestämislupien hakemista ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin sekä yksittäisten tutkinnon osien ja sitä pienempien tutkinnon osien tarjoamista yksittäisten henkilöiden, että työelämän tarpeisiin. Opintojen saavutettavuutta edistetään joustavilla opetusratkaisuilla ja monipuolisilla oppimisympäristöillä. Kehittämistoimintaa käytetään strategian toteuttamisen ja koulutustoiminnan kehittämisen tukena.

Toiminnalliset riskit liittyvät väestönkehitykseen ja nuorten määrän vähenemiseen opiskelijoissa, johon on reagoitu liittymällä Finest Future -verkostoon. Tavoitteena on saada kansainvälistä työvoimaa Järwiseudun alueelle kouluttamalla ammatillisia osaajia työelämän tarpeisiin. Koulutusta tulee suunnata myös entistä enemmän aikuisten jatkuvan oppimisen tarpeisiin, jotta asetetut opiskelijavuositavoitteet saavutetaan tulevaisuudessa.

Kuntayhtymän toimintaan vaikuttaa oleellisesti myös henkilöstön hyvinvointi ja työssäjaksaminen, joita pyritään edistämään monin eri keinoin. Osaavan henkilöstön eläköityessä ongelmaksi voi muodostua pätevän uuden henkilöstön saatavuus, joka on myös riski koulutustoiminnan toteuttamiselle.

2.3. Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Yhtymävaltuusto hyväksyi kuntayhtymän päivitetyn sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 14.12.2023 § 15.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä.

Hallintosäännössä on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Hallintosäännössä on huomioitu tarpeelliset määräykset lähinnä asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta.

Järwiseudun koulutuskuntayhtymässä sisäistä valvontaa toteutetaan vuosittaisilla laatu- ja ympäristöjärjestelmän auditoinneilla, joiden tarkoituksena on todentaa tarkasteltavan työn tai kohteen tehtävän toteutus ja tehdä raporttien perusteella korjaus- ja parannusehdotuksia. Ympäristöjärjestelmän auditoinneilla ja seurannoilla saadaan tietoa energian kulutuksen muutoksista, so. säästö- ja parannustoimien vaikuttavuudesta ja keskeisen kehityksen toteutumisesta niin opetuksessa kuin muussakin toiminnassa.

Yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja seuraavat viranhaltijoiden päätöksen tekoa ja ottavat tarvittaessa päätöksen omaan käsittelyyn.

Asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista on seurattu vastuuviranhaltijoiden toimesta, johtoryhmässä sekä yhtymähallituksessa. Varojen käyttöä valvovat vastuuviranhaltijat oman vastuualueensa osalta. Tuloksellisuuden arviointia toteutetaan osana toiminnan ja talouden valmistelua ja seurantaa.

Vakuuttamisesta ja riskienhallinnasta vastaavat tulosalueista vastaavat viranhaltijat oman tulosityksikkönsä osalta ja tarvittavat vakuutukset otetaan kuntayhtymän käytössä olevalta vakuutusyhtiöltä. Hankintasäännössä on määritelty hankintaohjeiden lisäksi hankintavaltuudet.

2.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Valtionrahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammatillisen koulutuksen järjestämiseen rahoitusta valtion talousarvion määrärahan ja kuntien rahoitusosuuden rajoissa. Rahoitus jaetaan pääosin laskennallisin perustein. Rahoitus myönnetään suoraan koulutuksen järjestäjille, jotka päättävät sen kohdentamisesta koulutuksen järjestämiseen.

Nykyinen rahoitus koostuu koulutuksenjärjestäjälle asetettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään sidotusta **perusrahoituksesta (70 %)**, tutkintojen ja niiden osien perusteella maksettavasta **suoritusrahoituksesta (20 %)**, työllistymiseen, jatko-opintoihin sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen sidotusta **vaikuttavuusrahoituksesta (10 %)**.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnetään perusrahoitusta, suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta kunkin em. rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastaa koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kyseisen rahoitusosuuden kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista.

Rahoitusjärjestelmässä otetaan huomioon keskeiset koulutuksen kustannuksiin vaikuttavat tekijät, kuten tutkintokohtaiset kustannuserot, eri tutkintotyytit, koulutuksen toteuttamismuodot, erityinen tuki ja majoitus, oppivelvollisten määrä, työvoimakoulutus, oppimisvalmiuksia tukevat opinnot ja henkilöstökoulutus, painottamalla rahoituksen perusteena käytettäviä suoritemääriä erilaisilla kustannuserot huomioivilla kertoimilla.

Lisäksi rahoitusjärjestelmässä otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen tavoitteet. Suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksella sekä niiden laskennassa käytetyillä kertoimilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan koulutuksen järjestäjiä suuntaamaan toimintaa osaamistarpeita vastaavaksi sekä tehostamaan opintoprosesseja. Suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksessa käytetyillä kertoimilla painotetaan esimerkiksi vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien opiskelijoiden tutkintoja tai aikaisemmin työttömänä olleiden työllistymistä.

Ammatillisen koulutuksen koulutuksenjärjestäjän valtionrahoitus määräytyy siten laskennallisesti yhtenä kokonaisuutena, jota ei kohdisteta eri koulutuslajeille. Valtionosuutta ei myöskään oikaista takautuvasti toteutuneiden opiskelijavuosien ja suoritettujen tutkintojen mukaan. Toteutuneet suoritteet vaikuttavat kahta vuotta myöhempään rahoituksen painokertoimien kautta. Vuoden 2023 rahoitus perustui vuoden 2021 opiskelijavuosiin ja suorituksiin.

Vuoden 2023 varsinainen suoritepäätöksen valtionosuus oli 6.644.791 euroa. Suoritepäätöksellä myönnettiin 12 tavoitteellisen opiskelijavuoden korotus Ukrainasta tulleiden pakolaisten koulutukseen. Ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä myönnettiin perusrahoituksen korotuksena 28.630 euroa oppisopimuksen koulutuskorvauksen uudistamiskokeiluun. Toisella lisärahoituspäätöksellä korotettiin perusrahoitusta viiden tavoitteellisen opiskelijavuoden lisäyksellä, joka oli 41.585 euroa. Valtionrahoituksen määrä oli yhteensä 6.715.006 euroa. Valtionrahoituksen määrä kasvoi edellisestä vuodesta 4 % (253.282 eur).

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja. Toimintakate on toimintatuottojen ja-kulujen erotus. Kuntayhtymässä, jossa ei ole verorahoitusta, toimintakatteen olisi oltava ylijäämäinen riittääkseen toiminnan rahoitukseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	TP 2023	TP 2022	muutos	
			+kasvu/-väh.	%
Valtionosuudet	6 715	6 402	313	4,9 %
Muut myyntituotot	375	300	75	25,1 %
Maksutuotot	12	19	-7	-36,8 %
Tuet ja avustukset	378	285	93	32,5 %
Muut toimintatuotot	224	211	13	6,1 %
Toimintatuotot	7 704	7 217	487	6,7 %
Henkilöstökulut	-4 514	-4 237	277	6,5 %
Palvelujen ostot	-1 135	-1 230	-95	-7,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 295	-1 251	44	3,5 %
Muu toimintakulut	-355	-316	39	12,2 %
Toimintakulut	-7 299	-7 034	265	3,8 %
TOIMINTAKATE	405	183	222	
Rahoitustuotot ja -kulut	61	0	61	
VUOSIKATE	465	183	282	
poistot	-390	-394	-4	
arvonalennukset				
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ	76	-211	287	
Toimintatuotot/toimintakulut, %	105,5	102,6		
Vuosikate/Poistot, %	119,4	46,4		
Kokonaistulos-%	1,0	-2,9		

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$.

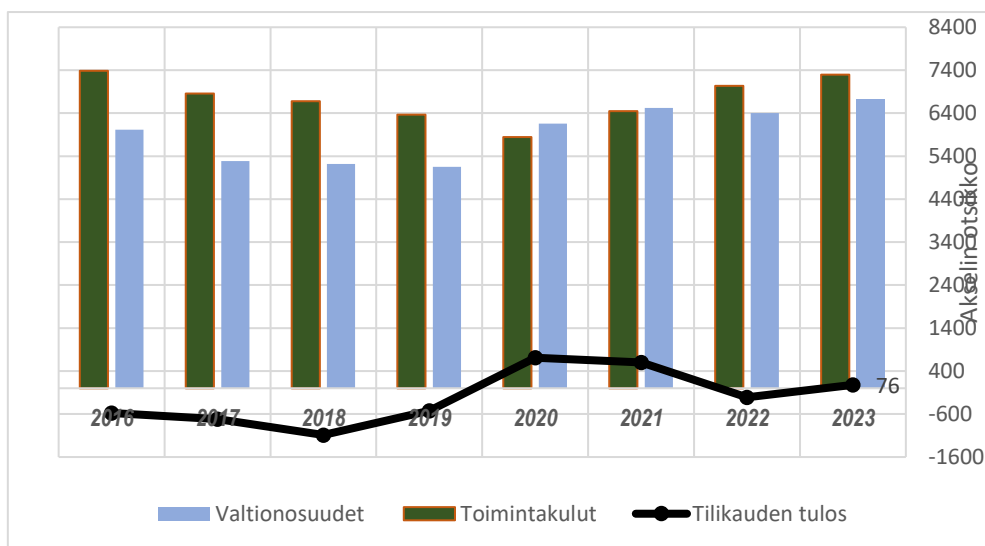
Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoituksen voidaan kuitenkin katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit ja poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Kokonaistulos-% kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tulos on ylijäämäinen edellisen vuoden ja talousarvion alijäämäisen tulosennusteen sijasta. Toimintatuotot kasvoivat 7 %, suurin painoarvo oli valtionosuuksien kasvulla. Toimintakulut kasvoivat tuottoja hitaammin, vain 4 % ja kasvuvauhti jäi alle puoleen edellisestä vuodesta, joten toimintakate oli 222.000 euroa edellistä vuotta 2022 parempi.

Suurimman kuluerän, henkilöstökulujen kasvu oli 7 %, kun se edellisenä vuonna oli 9%. Kasvu hidastui huolimatta edellisvuotta suuremmista palkankorotuksista, kun henkilöstömäärän kasvuvauhti hidastui ja toisaalta eläkemenoperusteinen maksu, joka oli 5% kokonaispalkoista vuonna 2022 jäi pois kuntayhtymiltä vuodesta 2023 alkaen. Itse palkkasumma kasvoi 11,6 % edellisvuoteen nähden.

Tulorahoituksella kyettiin jälleen kattamaan investoinnit toisin kuin vuonna 2022. Kun verrataan viiden viimeisen vuoden investointeja ja poistoja, keskimääräiset poistot ovat olleet keskimääräistä investointitasoa korkeammat (keskimääräiset poistot 390.000 / investoinnit 319.000).

Taulukossa kuvataan yllä valtionosuuksien vs. toimintakulujen kehitystä sekä tilikauden tulosta v. 2016-2023.

Kuntayhtymän talous oli vuosina 2016-2019 huomattavan alijäämäinen, jopa toimintakate oli alijäämäinen ts. tulo-rahoituksella ei kyetty kattamaan toimintamenoja. Ammatillisen perusopetuksen aloituspaikkojen ja yksikköhintaleikkausten sekä uuden rahoituslain siirtymäajan vaikutusten johdosta koko valtionrahoitus laski vuodesta 2014 vuoteen 2019 yhteensä 2,4 milj. eurolla eli 32 prosentilla. Vastaavana aikana toimintakuluja saatiin leikattua 25 %.

Uuden rahoitusjärjestelmän siirtymäkauden edetessä, erityisesti vuonna 2020, jolloin suoritusrahoituksen painoarvo kasvoi nykyiseen 20 prosenttiin. Jamin suoritteiden perusteella saama rahoitus oli 25 % vuosina 2020-2021 Valtionosuuksia lisäsivät v.2020-2021 myös koronan johdosta maksettu tuki. Vuonna 2023 valtionosuuksia kasvattivat Ukrainan pakolaisten koulutukseen myönnetty tuki. Toimintakulut ovat kuitenkin kasvaneet vuoteen 2020 verrattuna 1,5 milj. euroa, kun vastaavana aikana toimintatulojen kasvu on vain 559.000. Vuonna 2023 tulos saatiin kuitenkin käännettyä positiiviseksi.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	TP 2023	TP 2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	465	183
Satunnaiset erät		
Tulo-rahoituksen korjauserät	-40	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Pysyvien vastaavien investoinnit	-354	-367
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	153	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	224	-184

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutos	0	
Lainakannan muutokset	0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lainakannan muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	112	80
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	112	80
RAHAVAROJEN MUUTOS	336	-104
Rahavarat 01.01. 1000 €	5 144	5 249
Rahavarat 31.12. 1000 €	5 480	5 144
RAHAVAROJEN MUUTOS	336	-105
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	1 140	18
Investointien tulorahoitus, %	231	50
Kassan riittävyys, pv	261	254

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä = kertymä viideltä vuodelta, tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä. Kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on positiivinen.

Investointien tulorahoitus-% = 100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Kassan riittävyys, pv = 365 pv x rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tulorahoituksella kyettiin kattamaan investointimenot. Toiminnan ja investointien 5 vuoden rahavirran kertymä, joka itsessään on jo tunnusluku, on parantunut huomattavasti edellisestä vuodesta. Se ilmaisee, että 5 viime vuoden investoinnit on kyetty rahoittamaan 5 vuoden yhteenlasketulla tulorahoituksella. Vuoden 2023 investointimenot olivat yhteensä 354.000 euroa.

Maksuvalmius on hieman parantunut edellisestä vuodesta. Kassa riitti keskimäärin 261 päivän maksuihin.

2.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

Rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE			VASTATTAVAA		
VASTAAVAA	31.12.23	31.12.22		31.12.23	31.12.22
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	21	28	Peruspääoma	5 810	5 809
Rakennukset	2 586	2 775	Edellisten tilikausien yli-		
Kiinteät rak. ja laitteet	233	235	jäämä	2 683	2 895
Koneet ja laitteet	658	617	Tilikauden yli-/alijäämä	76	-211
Keskeneräiset hankinnat	352	242	OMA PÄÄOMA	8 568	8 493
Aineelliset hyödykkeet	3 829	3 869	Lahjoitusrahasto/stipendirahasto	9	7
Osakkeet ja osuudet	21	121	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄ-	9	7
Muut lainasaamiset			OMAT		
Sijoitukset	21	121	Pitkäaikaiset lainat	0	0
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 870	4 018	Lyhytaikaiset lainat	0	0
Muut toimeksiantojen varat	9	7	Saadut ennakot	220	114
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	9	7	Ostovelat	520	493
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Muut velat	2	6
Vaihto-omaisuus	8	8	Siirtovelat	396	351
Myyntisaamiset	159	60	Lyhytaikainen vpo	1 138	964
Muut saamiset	189	226	VIERAS PÄÄOMA	1 138	964
Siirtosaamiset			VASTATTAVAA	9 715	9 464
Rahoitusarvopaperit			TASEEN TUNNUSLUVUT		
Saamiset	348	286	Omavaraisuusaste, %	90,2 %	90,8 %
Rahat ja pankkisaamiset	5 480	5 144	Suhteellinen velkaantuneisuus-%	11,9 %	11,8 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 836	5 438	Kertynyt ylijäämä, 1000 eur	2 759	2 684
VASTAAVAA	9 715	9 463	Lainakanta 31.12. 1000 eur	0	0
			Lainat ja vuokravastuut	77	93
			31.12.1000 eur	6,4	6,4
			Quick Ratio		

Omavaraisuusaste, % = 100 * (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus-% = 100 * (Vieras pääoma - saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt yli/alijäämä = edellisten tilikausien yli/alijäämä + tilikauden yli/alijäämä

Lainakanta (Korollinen vpo) = Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Omavaraisuusaste on 90 % ja suhteellinen velkaantuneisuus vain 12 %. Tunnusluvut ovat kuntakenttään ja koulutus kuntayhtymiin verrattuna edelleen erittäin hyvät johtuen vahvasta taserakenteesta ts. oman pääoman määrästä ja siitä, että kuntayhtymällä ei ole lainkaan pitkäaikaista vierasta pääomaa. Quick Ratio-tunnusluku mittaa kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloista nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillä, se on erinomainen, kun arvo on yli 1,5.

2.6. Kokonaistulot ja -menot

1 000 €

	2023	osuus	2022	osuus
TULOT				
Varsinainen toiminta				
Valtionosuudet	6 715	85 %	6 402	89 %
Muut toimintatuotot	989	13 %	815	11 %
Korkotuotot	54	1 %	1	
Muut rahoitustuotot	7	0 %	1	0 %
Investoinnit	113	1 %		
Antolainojen muutoa				
Oman pääoman muutos				
Kokonaistulot yhteensä	7 877	100 %	7 218	100 %
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	7 299	95 %	7 034	95 %
Korkokulut			0	0 %
Muut rahoituskulut	1		1	
Investoinnit	354	5 %	367	5 %
Rahoitustoiminta				
Lainakannan muutos	0		0	
Kokonaismenot yhteensä	7 654	100 %	7 403	100 %

Toiminta rahoitetaan pääasiassa valtionosuuksilla, vuonna 2023 osuus oli 85 %. Kokonaismenoista käytettiin 5 % investointeihin.

2.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntayhtymällä on yksi tytäryhteisö Jamin Palvelut Oy, jonka kuntayhtymä omistaa 100 %. Yhtiö on perustettu vuonna 2016 ja aloittanut toimintansa varsinaisesti vuonna 2017.

Jamin palvelut Oy järjestää maksullisena palvelutoimintana jatkuvaa oppimista tukevaa sekä ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta, joka ei johda tutkinnon tai tutkinnon osan suorittamiseen. Koulutukset ovat mm. erilaisia korttikoulutuksia, työvalmennusta, koulutusaloille perehdyttäviä opintoja tai ammatillista täydennyskoulutusta.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 eur	2023	2022
Toimintatuotot	8 150	7 688
Toimintakulut	-7 610	-7 348
Tomintakate	540	340
Korkotuotot	54	1
Muut rahoitustuotot	7	1
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	1	-1
Rahoitustuotot ja -kulut	60	1
Vuosikate	600	341
Poistot ja arvonalentumiset		0
Suunnitelman mukaiset poistot	-404	-419
Tilikauden tulos	196	-79
Kauden ennakkoerot	-25	-27
Lopulliset tuloverot		0
Tilikauden yli-/alijäämä	171	-105
Toimintatuotot/toimintakulut, %	107,1	104,6
Vuosikate/Poistot, %	148,5	81,2

Yhtiön voitto oli 95.347,52 euroa ja vahvistaa näin konsernin vuosikatetta ja tulosta. Kuntayhtymän ylijäämä oli 75.533,44 euroa. Yhtiön tulos oli voitollinen myös edellisenä vuonna toisin kuin kuntayhtymän.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 eur	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	600	341
Tulorahoituksen korjauserät	-40	0
Tilikauden verot	-25	-27
Tulorahoitus	535	314
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-354	-373
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot/Rahoitus- osuudet muilta	171	0
Investoinnit	-183	-373
Toiminnan ja investointien rahavirta	352	-59
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		0
Oman pääoman muutokset	-100	0

Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja vaihto-omaisuuden muutos		0
Saamisten muutos	-124	-48
Korottomien velkojen muutos	171	175
Rahoituksen rahavirta	47	127
Rahavarojen muutos	299	69
Rahavarat 31.12.	5 858	5 560
Rahavarat 1.1.	5 560	5 491
Rahavarojen muutos	299	69
Investointien tulorahoitus %	328	91
Kassan riittävyys, pv	268	263
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	1 408	242

Konsernitase ja tunnusluvut

	31.12.2023	31.12.2022
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	21	28
Rakennukset	2 586	2 775
Kiinteät rakenteet ja laitteet	233	235
Koneet ja kalusto	700	693
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	352	242
Aineelliset hyödykkeet	3 871	3 945
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	18	18
Pysyvät vastaavat	3 911	3 991
Toimeksiantojen varat	9	7
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	8	8
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	394	279
Siirtosaamiset	9	8
Saamiset	403	287

Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	5 858	5 560
Vaihtuvat vastaavat	6 269	5 855
Vastaavaa	10 188	9 853
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	5 810	5 810
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 019	3 123
Tilikauden yli-/alijäämä	171	-105
Osakepääoma	0	0
Oma pääoma	8 999	8 828
Toimeksiantojen pääomat	9	7
Vieras pääoma		
pitkäaikainen vpo	0	0
Lyhytaikainen vpo		
Saadut ennakot	220	114
Ostovelat	531	498
Muut velat	30	39
Siirtovelat:		
Lomapalkkajaksotus	371	342
Valtionosuusennakot	0	0
Muut siirtovelat	29	26
Siirtovelat yht.	400	368
Lyhytaikainen	1 180	1 018
Vieras pääoma yhteensä	1 180	1 018
Vastattavaa	10 188	9 853
Tunnusluvut:		
Omavaraisuusaste, %	90,3	90,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	11,8	11,8
Kertynyt ylijäämä, 1000 eur	3 189	3 019
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 eur	0	0

Omavaraisuusaste, % = 100 * (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus-% = 100 * (Vieras pääoma - saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt yli/alijäämä = edellisten tilikausien yli/alijäämä + tilikauden yli/alijäämä

Lainakanta (Korollinen vpo) = Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Yhtiöllä on taseessa vain pieni määrä pysyviä vastaavia, ei lainkaan kiinteää omaisuutta eikä pitkäaikaista vierasta pääomaa. Yhtiön osakepääoma vastaa kuntayhtymän tekemää sijoitusta. Konsernin taseen omavaraisuutta ja velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut ovat lähellä kuntayhtymän tunnuslukuja.

2.8. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden ylijäämä 75.533,44 euroa esitetään kirjattavaksi taseen oman pääoman tilikauden yli-/alijäämättilille.

2.9. Arvio tulevasta kehityksestä ja talouden tasapainottaminen

JAMIn taloudessa menojen kasvu on ollut tulojen kasvua huomattavasti nopeampaa vuosina 2021-2022. Talouden tasapainotustavoitteet saavutettiin v.2020-2021, mutta kahden ylijäämällisen vuoden jälkeen talous kääntyi jälleen alijäämäiseksi vuodesta 2022 alkaen. Henkilöstömäärän kasvu vuosina 2021-2022 on kasvattanut jo ennestään suurinta menoerää, henkilöstömenoja.

Talousarvion 2023 laadintavaiheessa syksyllä todettiin n. 400.000 euron vuosittainen tasapainotustarve alijäämäisistä suunnitelmavuosista johtuen. Tilanne parani, kun vuoden 2023 valtionosuuspäätöksillä korotettiin tavoitteellisia opiskelijavuosia Ukrainan pakolaisten kouluttamiseksi ja valtionosuuksia kertyi 334.000 euroa budjetoitua enemmän. Henkilöstön määrää sopeutettiin vuoden 2023 aikana. Arvioitua suurempina toteutuneiden palkankorotusten vaikutusta saatiinkin tasoitettua siten, mutta henkilöstömenojen osalta tavoitetta ei kokonaan saavutettu, mutta palvelujen ja muiden hankintojen osalta kylläkin.

Lopulta rahoitustuottojen ansiosta ylijäämäiseksi kääntynyt vuoden 2023 tulos oli todella tervetullut, koska 2024 valtionosuuspäätöksellä ei saatu toivottua jatkoa rahoituksen kasvulle. Suoritepäätöksen rahoitus jäi budjetin tasosta 514.000 eurolla, kun tavoiteltua opiskelijavuosien korotusta ei myönnetty. Vuonna 2024 joudutaan taloutta jälleen tasapainottamaan reilulla 400.000 eurolla ts. on palattu vuoden takaiseen tilanteeseen ja tasapainotustarpeeseen.

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §). Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle¹⁹.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kuntayhtymähallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimienhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kuntayhtymässä ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutusvertailu.

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euromääräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisena osuutena.

3.1. Kuntayhtymän tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijavuodet			
	TP22	TA23	TP2023
Kauppa ja tieto + palv.v.24	134	130	160
Luonnonvara-ala	146	174	138
Tekniikka ja palvelu	263	280	288
Muu ammatillinen koulutus	2	3	2
yht.	545	587	588
Josta....			
Vos-koulutus AT	9	4	3
Työvoimakoulutus OKM	15	10	25
Tutkinnot			
	TP22	TA23	TP2023
Kauppa ja tieto + palv.v.24	31	45	36
Luonnonvara-ala	49	60	60
Tekniikka ja palvelu	85	82	58
yht.	165	187	154
Josta....			
Vos-koulutus AT	0	8	7
Työvoimakoulutus OKM	1	4	1
Osaamispisteet			
	TP22	TA23	TP2023
Kauppa ja tieto +palv.v.24	5183	8500	5849
Luonnonvara-ala	8589	9200	7949
Tekniikka ja palvelu	15037	13300	12500
Työvoimakoulutus OKM	507	500	1022
VOS-koulutus AT	495	600	735
yht.	29811	32100	28055
Tutkinnon osat			
	TP22	TA23	TP2023
Kauppa ja tieto + palv.v.24			60
Luonnonvara-ala			21
Tekniikka ja palvelu			0
Työvoimakoulutus OKM	5	5	5
yht.	5	5	86

Kauppa ja tieto	Tavoitteet	Toteutuma
	Opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvoinnin lisääminen osallisuuden, ympäristön ja terveyden kautta	Toteutui osittain: Opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvointia on lisätty ympäristöjen viihtyvyyteen panostamalla sekä lisäämällä yhteisiä tapahtumia.
	Fyysisen aktiivisuuden lisääminen molemmissa toimipisteissä aina taukoliikunnasta lähtien	Toteutui osittain: Järjestettiin liikunta- ja ulkoilutapahtumia. Taukoliikunta tulisi kuitenkin vielä vakiinnuttaa osaksi jokapäiväistä toimintaa.
	Opetuksen kehittäminen yhteistyössä alueen yritysten kanssa erityisesti paikallisesti tarjottavien tutkinnon osien avulla	Toteutui: Paikallisesti tarjottavia tutkinnon osia on suunniteltu yhteistyössä alkuvuoden 2023 aikana ja niitä lähdetään toteuttamaan kuluvan lukuvuoden aikana. Esimerkkinä Alajärven kaupungin kanssa suunniteltu "Opastuspalvelut 25osp".
	Esport-koulutuksessa jatketaan yrittäjyyden lisäämistä ja vakiinnuttamista	Ei toteutunut: Esport-koulutuksen yrittäjyys -painotus on ollut tauolla yhteistyökumppaneiden taloudellisten haasteiden takia. Tähän mietitään jatkossa kokonaan uudenlaisia toimintatapoja.

Tekniikka ja palvelu	Tavoitteet	Toteutuma
	Kestävän kehityksen ja jatkuvan oppimisen mahdollistaminen	Toteutui osittain; toiminnassa painotettiin enenevässä määrin kestävän kehityksen kuulumista jokaisen osaamisalan perusteisiin. Kestävää kehitystä tarkasteltiin myös laatujärjestelmän kautta. Esimerkkeinä, uusittiin kierrätysmenetelmiä (jäteöljy, muovi).
	Vankan perusosaamisen tarjoaminen opiskelijoille yhdessä työelämän kanssa	Toteutuu; jatkuva yhteistyö esimerkiksi työpaikalla tapahtuvan osaamisen kehittämisen kautta tapahtuva yhteistyö.
	Verkko-opintojen jatkuva kehitystyö ja osaamisen kehittämisen seuranta	Toteutui osittain; osa aloista on tässä mukana enemmän ja hyödyntää esimerkiksi alansa valmiina ostettuja alustoja seurantoineen. Kaikille aloille ei ole em. kaltaisia järjestelmiä. Talon omat jatkuvassa kehityksessä.
	Jamin korkean osaamisen ylläpito	Toteutui osittain; useita opetushenkilöitä on erilaisissa koulutuksissa – kaikki eivät ole. Yhteisiä henkilökuntatapaamisia - koulutusta ja valistusta (esim. huume).
	Työturvallisuuden, laatuäkökohtien ja työhyvinvoinnin ylläpito	Toteutui; työturvallisuutta tarkasteltiin mm. Pelastusviranomaisten tarkastuksilla, väestönsuojien testauksilla, omalla valvonnalla ja ulkopuolisen laatujärjestelmän auditoijan toimesta. Työhyvinvointiin kannustetaan mm. rahallisella tuella ja yhteisillä tyhy-tilaisuuksilla. Laatujärjestelmä auditoidaan säännöllisesti ulkopuolelta ja sisäisesti suoritamme toimintaamme tutustuttavia omia auditointeja.
	Vetovoimaisuudesta huolehtiminen	Toteutui; osa aloista on suosittumia, osassa maine ja palvelumme vaati panostusta. Nämä seikat huomioiden erilaisin toimenpitein huolehdimme vetovoimaisuudesta.

	Yhteistyö työelämän, tutkimuksen ja muiden oppilaitosten kanssa	Toteutui, työelämäyhteistyö on jatkuvaa ja viestiä molempiin suuntiin kuljettavaa, sekä myös opettavaa toimintaa. Tutkimuksiin osallistumme ja tutkimuksien tuloksia havaitaan ja tuodaan tuotantoon. Muiden oppilaitosten kanssa yhteistyö on monitahoista, opiskelija-huoltoon liittyvää. Tai esim. opiskelijahallinnon ohjelmiin liittyvää.
--	---	--

Luonnonvara-ala	Tavoitteet	Toteutuma
	Opiskelijamäärän säilyttäminen/lisääminen opetuskustannukset ja kannattavuus huomioiden	Toteutui osittain: Opetusryhmät ovat olleet pääsääntöisesti riittävän kokoisia kannattavuuden näkökulmasta.
	Koulutuksen jatkaminen taloudellisesti kestävästi	Ei toteutunut: Opetusmaatilaa ja opetuspuutarhan kustannukset ovat isot suhteessa opiskelijamääriin.
	Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opintoihin sitoutumisen parantaminen mm. hanketyöllä	Toteutui osittain: Sosiaalisesti kestävä kehityksen teeman mukaisesti on kehitetty mm. Opiskelijoiden mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin.
	Opetuksen kehittämistä ja oppimisympäristöjen uudistamista edistävän hanketyön jatkaminen	Toteutui: Hanketyötä tehtiin puutarhapuolella, maatalouspuolella sekä yleisesti kestävä kehityksen näkökulmasta.
	Uusien koulutusmahdollisuuksien kartoittaminen	Toteutui osittain: Ammattitutkintojen mahdollisuuksia selvitettiin.
	Opetushenkilökunnan osaamisen vahvistaminen sekä hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen	Toteutui osittain: Opetushenkilökunnalle mahdollistettiin koulutuksiin osallistuminen sekä työaika suunnitelmia tarkasteltiin töiden jakautumisen näkökulmasta.
	Osatutkintokoulutuksen jatkaminen ja kehittäminen	Toteutui: Osatutkintoja toteutettiin useampi ja lisäksi hankkeen kanssa tehtiin yhteistyötä osatutkintojen näkökulmasta.

Tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus (OKM)	Tavoitteet	Toteutuma
Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin toimipisteet		
	Opiskelijatyövuosien säilyttäminen/lisääminen.	Toteutui. Tutkintotavoitteisen työvoimakoulutuksen opiskelijatyövuosien määrä lisääntyi. Määrä ylitti jopa asetetun tavoitteen. Työvoimakoulutuksena opiskeltiin sekä koko tutkintoja että osatutkintoja kone- ja tuotantotekniikan, puuteollisuuden, ravintola- ja catering- sekä tieto- ja viestintätekniikan aloilla.
	Uusien tutkintojen ja osatutkintojen suorittaminen työvoimakoulutuksena.	

Ammattitutkinnot	Tavoitteet	Toteutuma
Puutarha-alan ammattitutkinto, floristi		
	Opiskelijat saavat vaativan puutarha-alan ammattitutkinnon (floristi) suoritettua kevään aikana	Toteutui: Kevään aikana seitsemän opiskelijaa suoritti puutarha-alan ammattitutkinnon (floristi). Lisäksi kaksi opiskelijaa suoritti osatutkinnon.
	Uuden puutarha-alan ammattitutkinnon (floristi) -koulutuksen suunnittelu ja kehittäminen	Ei toteutunut: Uuden koulutuksen suunnittelu aloitettiin, mutta koulutukseen ei löytynyt vastuukouluttajaa.

Muu ammatillinen koulutus (VOS)	Tavoitteet	Toteutuma
	Uuden maatalousyrittäjävalmennuksen aloitus syksyllä 2023.	Toteutui: Syksyllä 2023 aloitti 18 opiskelijaa maatalousyrittäjävalmennuksen.
	Uusien koulutusmahdollisuuksien kartoittaminen	Toteutui osittain. Erilaisia koulutusaiheita mietittiin, mutta koulutuksia ei toteutettu. Haasteena lyhytaikaisiin koulutuksiin on mm. kouluttajien rekrytointi ja osallistujien saaminen (kurssimaksut)

Hankkeet

Ammatillinen koulutus muu toiminta

Laatuhumala

Keväällä 2022 alkaneessa Laatuhumala-hankkeessa saatetaan yhteen humalantuottajia ja sadon käyttäjiä niin, että viljelijät ja pienpanimot saavat yhdessä perehtyä suomalaisten humalakantojen laatutekijöihin ja luoda parasta toimintamallia raaka-aineen käsittelyyn. Tavoitteena on, että humalan tuotanto vastaa Suomessa paikallistuotteiden ja lähiruuan kysyntään, luo erikoistuotteena lisätuloja sekä viljelijöille että artesaanioluiden valmistajille ja muille yrityksille.

Hankkeen päämääränä on lisätä humalanviljelyä koko Suomessa ja selvittää käypysadon laatuun vaikuttavia tekijöitä pilottikokeilujen avulla. Hanketoteuttajat ovat tutkimuslaitos (Luke) sekä maa- ja puutarhatalousalan oppilaitokset (Jami, Lappia, Keuda), joiden suomalaisilla humalakannoilla perustettuja pilottitarhoja hyödynnetään hankkeessa. Hankkeesta saatua viljelykokemusta ja kotimaisen humalan laatutietoa viestitään laajasti ja hankkeella vahvistetaan suomalaisen humalaverkoston välistä yhteistyötä valtakunnallisesti. Vuoden 2023 aikana hankkeessa toteutettiin Jamin osalta humalan koeviljelmiin tutustuminen, yhteistyöverkoston rakentaminen, kukkakaistakokeilut sekä erilaiset tekniikkapilotit.

Hankeaika on 1.4.2022–31.12.2024. Hakemus sijoittuu OLVI-säätiön apurahakohteeseen luonnonvarojen käytön ja elintarviketalouden kehittäminen. Hanke tekee yhteistyötä Savonian vuonna 2022 alkavan humalahankkeen kanssa Itä-Suomessa, sekä Luken Makera-rahoitteen Panimohumalahankkeen (2022-2024) kanssa, jota

osarahoittavat useat erikokoiset panimot, niiden joukossa Olvi Oyj. Haettava apuraha tuottaa tietoa valtakunnallisesti ja tiivistää suomalaisten toimijoiden yhteistyöverkoston toimintaa. Hankkeen kokonaisbudjetti on 190 900 €, josta apurahana OLVI- säätiöltä on haettu 144 600 €. Tuensiirtosopimuksella, ostopalveluna JAMI:lle siirretään 25 000 €.

HUBI25

Toimintavuoden syksyllä 2022 Jamin, Seamkin, JPYP:n ja Leader Aisaparin yhteishankkeelle: HUBI 25, saatiin Etelä-Pohjanmaan liitolta n. 116 000 euron rahoitus. **Vuoden 2023 kestävässä** yhden vuoden mittaisessa hankkeessa Jamin Alajärven yksikköön Hoiskontielle valmistuu uudentyypinen, yhteisöllinen etätyötila, joka tulee palvelemaan sekä alueella asuvia että lomailevia ja vierailevia työpisteiden tarvisijoita.

JAMI palkkasi hankkeelle projektipäällikön. Etätyötilan ohella hankkeessa kehitetään digitaalisia studiopalveluita, jotka tarjoavat yrityksille mahdollisuuden esimerkiksi podcastien tekoon sekä kokousten ja tapahtumien striimaukseen, jonka osalta Jamissa työskentelee palvelumuotoilua käyttäen myös osa-aikainen studiomanageri. JAMI:n osuus hankkeen budjetista on 96 863 €, josta JAMI:n omarahoitusosuus on 19 373 €.

InnoH25

Aisaparin, JPYP:n, SeAMK:in ja Alajärven kaupungin kanssa valmisteltiin InnoH25-hanke Etelä-Pohjanmaan liiton AKKE-rahoitushakuun. InnoH25:ssä luodaan Hoiskontie 25:n toimijoille ja tiloille alueellinen innovaatio-ekosysteemi, joka tukee aluetalouden kasvua, kehitystä ja vaikuttavuutta erityisesti TKI-näkökulmat huomioiden. Hallinnoija on JPYP ja hankkeen yhteisbudjetti 99618 €. JAMI:n osuus budjetista on 16993 € (20 % htv), josta tukea 13594 € ja omavastuu 3399 €. Jos hanke hyväksytään, se alkaa maaliskuussa 2024 ja kestää vuoden.

Kielteisen hankepääätöksen sai Opetushallitukselta haettu hanke: "Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus – Ukrainalaisten osaamispalvelut".

Robocont- liikkuva robotiikan oppimisympäristö

RoboCont oli yksin Järvisseudun ammatti-instituutin toteuttama, vuonna 2020 alkanut ja ESR-rahoituksella Etelä-Pohjanmaan alueella toimiva hanke. Hankkeen tavoitteena oli lisätä tekniikan alan koulutusten vetovoimaa sekä kehittää koulutusta vastaamaan entistä paremmin työelämän tarpeita. VeTek- (Sedu ja Seamk) ja RoboCont- (Jami) hankkeet muodostivat yhteisen kehitysohjelman, jonka kärkitavoite ja visio oli lisätä teknologisten alojen vetovoimaa ja saada osajia maakuntaan. Robocont-hankkeessa on rakennettu liikkuva robotiikan sekä AR- ja VR-tekniikoiden oppimisympäristö, jota voidaan käyttää ammatillisen koulutuksen tarpeisiin, mutta myös peruskoulun yhdeksäsluokkalaisten oppilaiden opetukseen sekä yritysten koulutuksiin.

Oppimisympäristö on rakennettu puoliperävaunuun, joka voidaan tuoda paikalle sinne, missä koulutusta tarvitaan. RoboCont on kiertänyt maakunnan yläkouluilla ja Etelä-Pohjanmaalla tapahtuvissa messutapahtumissa toimintavuoden 2022 aikana ja opettanut yhdeksäsluokkalaisille robotiikan perusteita oppimiskäyttöön sopivilla roboteilla sekä tutustuttanut VR- ja AR- teknologiaan. Etelä-Pohjanmaan koulut tilasivat oppimisympäristön koululle sen nettisivuilta eikä se maksanut koululle mitään. Hanke toimi aina 31.8.2023 asti. Hankkeen budjetti oli 228 164 € josta JAMI:n omavastuuosuus oli 25 % eli 57 041 €.

Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden edistämisen kuntakokeilu ja jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämisen erityisavustus

Vuonna 2021 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi JAMI:lle avustuksen jatkuvan oppimisen kehittämiseen. Hankkeessa lisätään alueen koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä, edistetään työ- ja elinkeinoelämän uudistamista, vastataan yhteiskunnan ja talouden haasteisiin sekä uusiin osaamistarpeisiin. Tavoitteena on myös tukea Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden edistämisen kuntakokeilua sekä sen kohderyhmän työllisyystavoitteita. Avustuksella pyritään rakentamaan ja kehittämään alueelle helpommin saavutettavia ja räätälöityjä osaamispalveluita, joissa huomioidaan mm. työnhakija-asiakkaiden oppimisvalmiudet ja toimintakyky.

Toimintavuonna 2022 hankkeessa on rakennettu A-Pesti Oy:n työpajalle opinnollistamiseen liittyvää materiaalia. Puutarhapuolen työpaja Toiminnan kukan toimintaa on kuvattu vuosikiertomallin mukaisesti ja opinnollistamiseen soveltuen on paikallisesti soveltuen räätälöity kaksi opiskelukokonaisuutta e-perusteista; Puutarhatöiden tekeminen 25 osp, Puutarhatöihin perehtyminen 2-3 osp, Organisaatiossa toimiminen 15osp:n kokonaisuudesta sekä Organisaatiossa toimimiseen ja asiakaspalveluun perehtyminen 1-2osp sisällöistä. Näistä opinnoista on mahdollista saada opinnoissa huomioitava osaamistodistus.

Hankkeen tavoitteena on luoda oppilaitokseen yhteistyömalli ja matalan kynnyksen opintopolku, joka etenee opinnollistamisesta osatutkintoon tai perustutkintoon saakka. Hankeaika on 1.2.2021 – 30.6.2023 ja myönnetyn avustuksen suuruus on 90 000 €, mikä on 90 % hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. JAMI:n osuus on 10 % eli 10 000 €.

Ammatillinen koulutus, koulutuksen kehittäminen vos-rahoitteiset hankkeet

Osaamisen kautta eteenpäin! Työttömien työllistyminen täsmäkoulutuksen kautta täsmätöihin

Hankkeen tavoitteena on parantaa asiakkaan työmarkkina-asemaa omalla työssäkäyntialueella ja saada yrityksille täsmäosaamista heidän tarpeisiinsa työsuhteisiin, määräaikaisiin työsuhteisiin ja kausitöihin. Hankkeessa kehitettävässä mallissa yhdistetään työhönvalmennus sekä mahdollistetaan työkokeilun ja työssäoppimisen eperusteisuus yhteistyössä työelämän kanssa. Lisäksi saadaan opintopolku muodostumaan matalalta kynnykseltä työpajojen ja työkokeilujen kautta oppilaitokseen.

Yhteistyökumppaneina hankkeessa on Alavuden kaupunki sekä A-Pesti Oy. Hankeaika 1.8.2023-30.3.2025. Opetushallituksen avustus 72 450 € (100 % JOTPA-rahoitus).

OSUVA

Vuoden 2023 lopulla haettiin yhdessä Harjun oppimiskeskuksen kanssa OPH:lta rahoitusta OSUVA-hankkeelle. Hankkeen tavoitteena oppimisen tuen kokonaisvaltainen kehittäminen keskeyttämisten vähentämiseksi benchmarking-yhteistyönä. Rahoitusta haettiin yhteensä 256720e (90 %), omavastuu 28525e, joista puolet on Harjun oppimiskeskukselle. Hanke sai myönteisen päätöksen ja se käynnistetään vuonna 2024.

Vihreä Pilotti – Grön Pilot

Vuonna 2021 käynnistettiin Opetushallituksen ammatillisen koulutuksen kestävä kehityksen ja vihreän siirtymän kehittämisohjelman avustuksella toteutettava verkostohanke Vihreä Pilotti – Grön Pilot yhdessä kahden muun luonnonvara-alan oppilaitoksen; Vuoksin ja Yrkesakademin kanssa. Hankkeessa kehitetään luonnonvara-alan opetusympäristön kestävä kehitystä Agenda 2030- tavoitteiden mukaisesti vastuullisen ruokajärjestelmän ja kestävä luonnonvaratalouden toteuttamiseksi oppilaitosverkostopilotoinnilla. Hankkeessa järjestettiin webinaarisarjoja hyödyntäen oppilaitosten erityisosaamista, oppimisympäristöjä ja sidosryhmien asiantuntijaosaaamista. Hankkeen tavoitteena oli integroida kestävä kehityksen ideologia konkreettisemmaksi osaksi luonnonvara-alan toisen asteen koulutusta. Toimintavuoden aikana hankkeelle palkattiin hanketyöntekijä Kurejoen yksikköön. Hanke kesti 31.12.2023 saakka. Hankkeen kokonaiskustannukset olivat 93 150 €, josta OPH:n avustus on 90 %. Jamin osuus kustannuksista oli 37 200 €, josta omarahoituksen osuus n. 3 400 €.

Two Countries – One environment

JAMI toteutti yhdessä virolaisen Räpinä Aianduskool -oppilaitoksen kanssa yhteisen Erasmus+ KA210 pienimuotoisen ammatillisen koulutuksen kumppanuushankkeen ajalla **1.3.2022-1.1.2023**. Hankkeen kokonaiskustannukset, kiinteä 30 000 € jaettiin kumppanien kesken. Hankkeessa JAMI:n luonnonvarayksikön opettajat vierailivat toimintavuoden toukokuussa kumppanin oppilaitoksessa Virossa ja Räpinä Aianduskoolin opettajat puolestaan vierailivat toimintavuoden syyskuussa JAMI:lla. Tavoitteena oli ympäristön huolehtimisesta opettavien opettajien tutustuminen toisiinsa ja ympäristöteemaan liittyvän ammatillisen opetuksen tavoitteiden yhtenäistämisen opettajien työpajatyöskentelyn kautta. Samalla etsittiin uusia osapuolia virtuaaliopetuksen käynnistämiseen tähtäävälle jatkohankkeelle.

Opiskelijan äänellä

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan osallisuutta ja osallistumista sekä henkilöstön osaamista yhteiskehittämisen, koulutuskokonaisuuksien sekä tiiviin ja toiminnallisen verkostoyhteistyön avulla. Kehittämistoimet vievät eteenpäin Agenda2030 - toimintaohjelman sosiaalisen kestävän kehityksen tavoitteita. JAMI:lla hankkeessa pilotoidaan osaamisidentiteetti-valmennus opiskelijoille yhteistyössä opettajien kanssa JAMI:n yksiköissä Kurejoella, Alajärvellä ja Lappajärvellä. Hankkeessa JAMI tulee myös järjestämään webinaarikoulutuspäivän osaamisidentiteetti-valmennuksesta koko hankeverkostolle ja asiasta kiinnostuneille. Hankkeen kesto on 1.1.2023 - 30.4.2025. Hanketta vetää Suomen Diakoniaopisto ja mukana yhteensä 17 koulutuksen järjestäjää. Hankkeen kokonaisrahoitus yht. 1,6 milj. euroa, josta Jamin osuus on 123 200 € sisältäen opetushallituksen rahoitusosuutta 75 %.

Monialaisen yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittäminen

Hankkeessa JAMI:lle kehitetään yhtenäinen toimintamalli monialaiseen yhteisölliseen opiskeluhooltoon: tieto siitä, mitä muut toimijat osaavat, kykyä hyödyntää muiden asiantuntemusta opiskeluhoollon näkökulmasta sekä yhteisen ymmärryksen rakentaminen tavoitteista, sisällöistä, menetelmistä ja työtavoista. Pilotointivaiheessa henkilöstöä valmennetaan monialaiseen yhteistyöhön, jonka tavoitteena on opiskelijoiden hyvinvoinnin sekä toimijuuden ja osallisuuden lisääminen.

Hanketyöntekijä toimii opiskelijoiden ja opettajien tukena arjessa. Hänen toimii myös opiskelijakuntatyön toiminnan kehittäjänä yhteistyössä asiaa koordinoivien opettajien kanssa. Hankkeessa tullaan myös järjestämään teemapäiviä, joilla tuetaan kieli- ja kulttuuritietoisuuden, moninaisuuden, erilaistuvien arvojen ja asenteiden ymmärtämisen kehittämistä.

Hanke liittyy osittain myös Lappajärven kunnan yhteisöllisen opiskeluhoollon hankkeeseen, josta JAMI:n tärkeimpänä tavoitteena on saada lisää kuraattoripalveluja erityisesti ulkomaalaisille opiskelijoille, jotka tarvitsevat monenlaista tukea asumiseen, koulumatkoihin ja erilasten tukien hakemiseen liittyen. Myönnetyn avustuksen määrä on avustussummana 58 265,00 euroa, joka on 70 % enimmäisosuus avustettavan hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Hankkeen kesto oli 1.1.2023 - 31.12.2023.

Opetusmaatilojen ja -metsien kehittämissuunnitelma (Pro Opetustilat)

Hankkeessa kartoitetaan opetusmaatilojen ja -metsien tämänhetkiset maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaiset toiminnot ja määritellään kullekin opetusmaatilalle maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman osamista vahvistavat kokeilutoiminnan painopisteet sekä listataan, millaisia TKIO -yhteistyötä opetusmaatilat ja -metsät mahdollistavat. Rahoitus on Maa- ja metsätalousministeriöltä 15 120e, JAMI:n omavastuu 1680e, yhteensä 16 800e.

Hanke toteutetaan yhteistyössä seuraavien toimijoiden kanssa: Hamk Hämeen ammattikorkeakoulu Oy, Jedu Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, Kpedu Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Ysao Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä, AhlmanEdu Ahlmanin koulun Säätiö, Brahe Koulutuskuntayhtymä Brahe, Hami Hämeen ammatti-instituutti Oy, Harju Harjun Oppimiskeskus Oy, Jami Järvisseudun koulutuskuntayhtymä, KAO Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos, Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, Livia Peimarin koulutuskuntayhtymä, Novida Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, OSAO Koulutuskuntayhtymä OSAO, Salpaus Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä, Sasky koulutuskuntayhtymä, Sedu Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu, TTS Työtehoseura ry, Vuoksi Suupohjan koulutuskuntayhtymä ja Yrkesakademien Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur skn. Hanke toteutetaan aikavälillä 1.8.2023 - 30.9.2024.

Muu hanketoiminta

Vuoden 2023 aikana valmisteltiin **kolme JTF-rahoituksen hanketta**. Turvevapaa ruokaketju -hanke on SeAMKin hallinnoima hanke, jossa JAMI vastaa puutarhalla alustakokeista. Tämä hanke on käsittelyssä. Vihreät tekijät -

hanke on JPYP:n ja Thermopolis OY:n kanssa yhteistyössä suunniteltu hanke, jonka tarkoituksena on koota innovatiivinen vihreän siirtymän opintotarjotin, toteuttaa ja kehittää pilottikoulutusta ja valmennusta sekä uudistaa oppimisympäristöt huomioiden myös IT-ala sekä liikkuva oppimisympäristö.

Robometal -investointihanke on Vihreät tekijät -hankkeen kanssa yhdessä suunniteltu kokonaisuus, jossa tarkoituksena on kehittää JAMIn oppimisympäristöjä niin kone- ja tuotantotekniikan ja robotiikan sekä ohjelmoinnin osalta. Nämä kaksi hanketta ovat lähdössä seuraavaan hakuun. Kaikkien kolmen hankkeen on tarkoitus alkaa vuonna 2024, jos ne saavat hyväksytyt rahoituspäätökset.

Hoivaa ja voimaa Etelä-Pohjanmaan luonnosta

Toimintavuonna 30.6.2023 päättyneitä kuntayhtymän hanketta on hallinnoitu Jamin Palvelut Oy:n toimesta. Hankkeessa on ollut mukana kuusi eteläpohjalaista Green Care -yrittäjää, joista suurin osa on aloittavia yrityksiä. Hanke on koostunut yhteisistä ja yrityskohtaista toimenpiteistä, joilla on vahvistettu yrittäjien osaamista ja yhteistyötä, edistetty Green Care -palvelujen ja -yritysten tunnettuutta ja markkinointia sekä parannettu verkostoitumista ja synergiahyötyjä eri tahojen välillä. Yhdessä on luotu myös Green Care -toiminnan alueellista brändiä.

Hankkeen toteutumiseen liittyviä käytännön asioita on hoidettu luonnonvara-alan yksikön opetushenkilökunnan toimesta. Hankkeen hallinnointi on edistänyt Jamin verkostoitumista ja yhteistyötä paitsi Green Care -yrittäjien kanssa, myös koko Etelä-Pohjanmaan Green Care toimijoiden kanssa. Hankkeesta on ollut hyötyä JAMI:n oman Green Care -toiminnan (koulutus ja palvelutoiminta) kehittämisessä. JAMI:lla ei ole hankkeessa omarahoitusosuutta.

Tavoitteiden toteuma

Hallinto ja talous

Tilivuonna kehitettiin erityisesti tiedolla johtamista, jotta hallinnossa pystytään seuraamaan entistä reaaliaikaisemmin opiskelijavirtoja sekä tuloja ja menoja yhdistelemällä tietoja eri lähteistä. Tiedolla johtamista hyödynnetään sekä koko organisaation johtamisessa että palvelutarjonnan kehittämisessä.

Laatu ja ympäristö

Kuntayhtymässä on käytössä ISO-9001 ja ISO 14001 -standardien mukaiset laatu- ja ympäristöjärjestelmät, joiden vaatimusten mukaisen toiminnan varmistamiseen on nimetty laatu- ja ympäristövastaava. Ympäristöohjelma rakentuu kestävä kehityksen mukaisista toimintatavoitteista, jotka koostuvat yhteisistä ja toimipistekohtaisista tavoitteista. Ohjelman toimenpiteiden ja tavoitteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan. Ympäristövaikutuksia arvioidaan toimipisteittäin ja kestävä kehityksen toimintatavat toteutuvat opetuksessa tutkinnon perusteiden mukaisesti.

Laatujärjestelmän hallintaan kuuluva auditointi toteutettiin vuonna 2023 kestävä kehityksen teemalla, josta saadun palautteen perusteella jatketaan kehittämistyötä. Vuosiauditointi on keskimäärin kolmen päivän mittainen määräaikauditointi yhden ulkopuolisen auditoijan toteuttama, ohjelmaan kuuluu lisäksi nelipäiväinen laatujärjestelmän uudelleensertifiointi, joka tehdään kolmen vuoden välein ja kahden ulkopuolisen auditoijan suorittamana.

Maksullinen palvelutoiminta

Maksullisen palvelutoiminnan päätarkoituksena on antaa opiskelijoille mahdollisuus käytännön työtehtävien harjoitteluun asiakastöitä tehden. Lappajärven toimipisteessä maksullisena palvelutoimintana on toteutettu Sedun lähihoitajaopiskelijoiden ruokapalvelut. Lisäksi maksullista palvelutoimintaa edustaa ajoneuvoalan, rakennusalan, sähkö- ja automaatioalan, logistiikan sekä ravintola- ja catering-alan työtoiminta.

Kurejoen toimipisteessä maksullista palvelutoimintaa edustavat opetuspuutarha, opetusmaatila sekä puualan työtoiminta. Opetuspuutarhassa katettua kasvihuonetilaa on käytössä n. 2000 m². Siitä ympärivuotisessa käytössä on 1000 m². Kasvihuoneen yhteydessä toimii puutarhamyymälä, jossa myydään kukkia ja kasvihuonevehanneksia mm. kirsikkatomaattia ja tavallista tomaattia sekä kasvihuone- ja avomaankurkkua. Tarkoitus on jat-

kaa vuonna 2024 samoilla tuotteilla. Kevään aikana valmistui vertikaaliviljely-yksikkö, jossa kasveja kasvatetaan kerroksittain mm. salaatteja, tilliä, basilikaa ja ruohosipulia. Kokemukset vertikaaliviljelystä ovat hyviä. Tilauksesta valmistetaan sidontatöitä ja asetelmia. Kevätkesällä kasvihuoneissa kasvatetaan kesäkukkia ja joulun aikaan joulutähtiä ja sipulikukkia. Puutarhan avomaanviljely lopetettiin syksyyn 2023 ja jatkossa opetetaan avomaanviljelyä koeruuduissa kasvihuoneiden vieressä.

Opetusmaatilán tuotantotiloissa on reilut tilat 26 lypsylehmälle ja nuorkarjalle. Päätuotantosuurana on edelleen maidontuotanto, jonka keskituotos on vakiintunut n. 9000 litraan/vuosi. Maidon suoramyntiä on ollut jonkun verran. Maatilan pelloilla tuotetaan rehut omalle karjalle sekä pieni määrä viljasta menee myyntiin. Säilörehunurmen sato oli kohtalainen ja se saatiin korjattua hyvälaatuisena. Satomäärät olivat keskimäärin hyviä. Kevällä hankittiin maatilalle uusi kylvölannoitin. Maatilan yhteydessä olevalla hevostallilla on tilat kahdeksalle hevoselle. Käytössä niistä on vuoden aikana ollut viisi paikkaa. Oman hevoson lisäksi opetuskäytössä on kolme vuokra paikalla olevaa hevosta. Lisäksi opetusmaatilalla on oma poni sekä kaksi alpakkaa. Hevostallilta vuokrataan tallipaikkoja myös opiskelijoille sekä ulkopuolisille alan harrastajille kysynnän mukaan. Lehmien, hevosten, ja ponin lisäksi opetusmaatilalla on lampaita.

Kiinteistöt

Tavoitteena on tilojen käytön tehostaminen siten, että ylimääräisiä tiloja vuokrataan tai myydään. Vuonna 2023 Lappajärven toimipisteestä vuokrattiin käsitöiden opetuksen tiloja ja liikuntatiloja Lappajärven kunnalle sekä lähihoitajakoulutuksen opetustiloja Sedulle. Alajärven toimipisteestä vuokrattiin tiloja Järvipohjanmaan yritys palvelu Oy:lle, Leader Aisaparille, Seinäjoen ammattikorkeakoulun maakuntakorkeakoululle ja Alajärven kaupungille. Kurejoen toimipisteestä vuokrattiin tilat päiväkodin käyttöön Alajärven kaupungille 31.7.2023 asti.

Tilojen kustannukset jaetaan oman toiminnan osalta koulukiinteistöille ammatillisen koulutuksen yhteisiin kustannuksiin ja vuokratun alan kustannukset käyttöalan suhteessa muuhun toimintaan. Koulukiinteistöistä oli vuokratuna vuoden 2023 lopussa Alajärven toimipisteestä 36 %, Kurejoen toimipisteestä 9 % ja Lappajärven toimipisteestä 11% osuudet tiloista. Vuokraus ulkopuolisille vähentää näin omaan koulustoimintaan sisältyviä kiinteistökustannuksia. Vuokrattujen tilojen osuus sisältyy muuhun toimintaan.

Markkinointi ja viestintä

Markkinoinnissa on hyödynnetty entistä enemmän sosiaalisen median kanavia verkkosivujen ohella. JAMIn uutiskirjeen sisällön tuottaa Viestintätoimisto Loistava, joka vastaa myös uutiskirjeen jakelusta sähköpostitse sekä osittain sosiaalisen median kanavissa. Heidän kanssaan on tehty sisältösuunnittelua ja markkinointisuunnittelua vuosikellon näkökulmasta. Sosiaalisessa mediassa pyritään kertomaan JAMIn toiminnoista, palveluista ja tapahtumista monipuolisesti siten, että henkilöstö osallistuu tähän jakamalla tietoa aktiivisesti.

Markkinointia toteutettiin myös osallistumalla aktiivisesti alueen kuntien yläkouluilla järjestettyihin tilaisuuksiin, joissa informoitiin JAMIn koulutustarjonnasta. JAMI tarjosi kouluille myös ns. täsmäpäiviä, jolloin potentiaaliset hakijat saivat tutustua juuri heitä kiinnostaviin koulutusaloihin.

3.2. Tytärtyön tavoitteiden toteutuminen

Jamin Palvelut Oy:n toimintavuosi 2023 sujui taloudellisesti erittäin hyvin. Käytettävissä olevat voitonjakelupoiset varat ovat 430 611,09 euroa, joista tilikauden voitto oli 95 347,52 euroa.

Työvoimakoulutus lisääntyi edellisvuoteen nähden. Tutkintoon johtamattomana työvoimakoulutuksena järjestettiin metallialan lisä- ja täydennyskoulutusta sekä tekniikan ja keittiöalaan tutustuttavia koulutuksia.

Myös työhönvalmennuksen määrä kasvoi kolmannen työvalmentajan myötä. Maatalouslomittajien täydennyskoulutusten osalta tehtiin edelleen hyvää tulosta, vaikka koulutusten määrä vähenikin lomituspälyyksiköiden yhdistymisten myötä. Vuoden aikana järjestettiin monipuolisesti myös erilaisia korttikoulutuksia (mm. työturvallisuus, tilityö, trukki, ensiapu, hygieniosaaminen, kasvinsuojelu), jotka palvelevat erityisesti lähialueen yrityksiä. Koulutuksia järjestettiin sekä kaikille avoimina koulutuksina että yrityskoulutuksina. Jamin Palvelut Oy vuokrasi edelleen myös kuorma-autoa ja perävaunua Järvisuodun koulutuskuntayhtymälle.

3.3. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.3.1. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousosan toteutuminen		01.01.2023 - 31.12.2023		
*sitovat erät	TA 2023	TP 2023	Poikkeama	
Yhteiset erät (sitovuustaso hallitus)				
* 3000 TOIMINTATUOTOT	6.504.395	6.922.865,25	-418.470,25	
* 4000 TOIMINTAKULUT	-2.455.140	-2.566.363,96	111.223,96	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	4.049.255	4.356.501,29	-307.246,29	
6999 VUOSIKATE	4.049.255	4.356.501,29	-307.246,29	
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-184.900	-184.600,62	-299,38	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3.864.355	4.171.900,67	-307.545,67	
Kauppa -Tieto (sitovuustaso hallitus)				
* 3000 TOIMINTATUOTOT		150,00	-150,00	
* 4000 TOIMINTAKULUT	-707.960	-631.432,36	-76.527,64	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-707.960	-631.282,36	-76.677,64	
6999 VUOSIKATE	-707.960	-631.282,36	-76.677,64	
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.000		-3.000,00	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-710.960	-631.282,36	-79.677,64	
Luova (sitovuustaso hallitus)				
* 3000 TOIMINTATUOTOT	1.600	26.893,65	-25.293,65	
* 4000 TOIMINTAKULUT	-873.340	-932.471,26	59.131,26	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-871.740	-905.577,61	33.837,61	
6999 VUOSIKATE	-871.740	-905.577,61	33.837,61	
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-49.700	-33.670,87	-16.029,13	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-921.440	-939.248,48	17.808,48	
Tekniikka-Palvelu (sitovuustaso hallitus)				
* 3000 TOIMINTATUOTOT		29.871,98	-29.871,98	
* 4000 TOIMINTAKULUT	-1.985.747	-2.093.615,10	107.868,10	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.985.747	-2.063.743,12	77.996,12	
6999 VUOSIKATE	-1.985.747	-2.063.743,12	77.996,12	
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-94.950	-92.587,66	-2.362,34	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.080.697	-2.156.330,78	75.633,78	
00001200 Tutkintotavoitteinen koulutus yhteensä				
3000 TOIMINTATUOTOT	1.600	56.915,63	-55.315,63	
4000 TOIMINTAKULUT	-3.567.047	-3.657.518,72	90.471,72	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3.565.447	-3.600.603,09	35.156,09	
6999 VUOSIKATE	-3.565.447	-3.600.603,09	35.156,09	
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-147.650	-126.258,53	-21.391,47	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3.713.097	-3.726.861,62	13.764,62	
Muu ammatillinen koulutus, vos (sit.taso hallitus)				
* 3000 TOIMINTATUOTOT	6.500	9.425,90	-2.925,90	
* 4000 TOIMINTAKULUT	-137.850	-61.864,99	-75.985,01	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-131.350	-52.439,09	-78.910,91	
6999 VUOSIKATE	-131.350	-52.439,09	-78.910,91	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-131.350	-52.439,09	-78.910,91	
AMMATILLINEN KOULUTUS, VOS-TOIM. YHT. (SITOVUUSTASO VALTUUSTO)				
3000 TOIMINTATUOTOT	6.512.495	6.989.206,78	-476.711,78	
4000 TOIMINTAKULUT	-6.160.037	-6.285.747,67	125.710,67	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	352.458	703.459,11	-351.001,11	
6999 VUOSIKATE	352.458	703.459,11	-351.001,11	
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-332.550	-310.859,15	-21.690,85	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	19.908	392.599,96	-372.691,96	
0002000 MUU TOIMINTA (SITOVUUSTASO VALTUUSTO)				
3000 TOIMINTATUOTOT	602.700	724.363,82	-121.663,82	
4000 TOIMINTAKULUT	-970.600	-1.022.832,48	52.232,48	
* 4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-367.900	-298.468,66	-69.431,34	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut		204,85	-204,85	
6999 VUOSIKATE	-367.900	-298.263,81	-69.636,19	
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-93.450	-79.051,10	-14.398,90	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-461.350	-377.314,91	-84.035,09	

*sitovat erät	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
00002500 Tuloslaskelman yhteiset erät			
6000 Rahoitustuotot ja -kulut		60.248,39	-60.248,39
6999 VUOSIKATE	0	60.248,39	-60.248,39
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	60.248,39	-60.248,39
00000010 JÄRVISEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ			
3000 TOIMINTATUOTOT	7.115.195	7.713.570,60	-598.375,60
4000 TOIMINTAKULUT	-7.130.637	-7.308.580,15	177.943,15
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15.442	404.990,45	-420.432,45
6000 Rahoitustuotot ja -kulut		60.453,24	-60.453,24
6999 VUOSIKATE	-15.442	465.443,69	-480.885,69
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-426.000	-389.910,25	-36.089,75
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-441.442	75.533,44	-516.975,44

Vuoden aikana ei ole tehty sitoviin määrärahoihin tai tuloarvioihin vaikuttavia talousarviomuutoksia.

Selvitykset käyttötalouden sitovien määrärahojen ylityksistä

Käyttötalousosaan on merkitty sitovat tulosalueet sekä yhtymähallituksen, että yhtymävaltuuston tasolla.

Tulosalueen määräraha on sitova valtionosuustoiminnassa toimintakulujen ja toimintatuottojen tasolle, muussa toiminnassa toimintakateen/toiminnan nettomenojen tasolla.

Yhteiset erät

Toimintamenojen ylitys 111.224 eur

Hankkeiden toimintamenot ylittyivät 141.500 eurolla, osa hankkeista ei sisällynyt budjettiin. Toisaalta myös hankkeiden toimintatuotot ylittyivät 90.200 eurolla, joten hankkeiden nettomenojen ylitys oli 51.300 euroa.

Opiskelijaruokailun menot ylittivät budjetin 21.600 eurolla ja asuntoloiden 12.000 euroa. Ylläpitäjähallinnon sekä kiinteistöjen budjetoidut kustannukset alittuivat yhteensä 64.000 eurolla.

Yhteisten erien toimintamenojen ylitys oli yhteensä 111.224 euroa, toimintatulojen ylitys 418.470 euroa, joten nettomenot ylittyivät 307.246 euroa.

Luonnonvara-ala (Luova)

Toimintamenojen ylitys 59.131 eur

Kurejoen osalta suurin budjetin ylittävä osa on henkilöstökulut, 43.000 eurolla. Tähän syynä on syksyllä 2022 liian alhaiseksi tehty budjetti.

Muiden palveluiden ostojen osalta on myös ylitystä 7.000 eurolla, mikä johtuu lähinnä koneiden korjauksista. Yhdistelmäpaalajaan ja yhteen traktoriin tuli isot remontit, jotka eivät kuitenkaan kuuluneet vakuutusten piiriin.

Tilikauden ostot ovat myös ylittäneet budjetin n. 5.000 eurolla, mm. ostorehujen hankinta on ylittänyt budjetin n. 4.500 eurolla.

Edelleen vuokramenot ovat ylittäneet budjetin n. 5.000 eurolla, mikä johtunee siitä, että vuonna 2023 otettiin leasingilla käyttöön jätemuovin pakkauskone, jota ei ole vuonna 2022 budjetoitu.

Tekniikka-Palvelut

Toimintamenojen ylitys

107.868 eur

Suurimmat poikkeamat on palkoissa, sekä polttoaineiden ja ennalta arvaamattomien palveluiden ostoissa (korjauskulut) kohdalla.

Ohjaajien tarve on kasvanut tuen tarpeen lisääntyttyä selkeästi. Liikenneopetus lisääntyi opiskelijamäärien kasvettua, polttoaineiden kulutus kasvoi samalla, myös opetuskapasiteettia jouduttiin kasvattamaan. Polttoaineiden ja huoltotarpeiden yleisellä hinnannousulla oli merkittävä vaikutus.

Henkilöstökulut ovat kasvaneet, osaltaan eläköitymiset voivat tuoda päällekkäisyyden (perehdytysvaiheen päällekkäisyys) myötä tilapäistä kasvupainetta, kenties sairauslomakin

Oletuksena on, että nyt saavutettu taso on perustaso, jolla mennään eteenpäin.

3.3.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

1 000 eur	TA 2023	TOT 2023	Poikkeama	
			eur	
Valtion rahoitus	6 381	6 715	334	105 %
Muut tuotot	734	989	255	135 %
TOIMINTATUOTOT	7 115	7 704	589	108 %
Henkilöstökulut	4 402	4 514	112	103 %
Palvelujen ostot	1 176	1 135	-41	97 %
Aineet, tarvikkeet	1 388	1 294	-94	93 %
Muut toimintakulut	164	355	191	216 %
TOIMINTAKULUT	7 130	7 299	168	102 %
TOIMINTAKATE	-15	405	420	
Rahoitustuotot ja -kulut		60	60	
VUOSIKATE	-15	466	481	
poistot	-426	-390	36	92 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-441	76	517	

Toimintatuotot ylittivät 589.000 eurolla talousarvion, suurin ylitys oli valtionosuuksien 334.000 euroa. Talousarvion valtionrahoitus oli arvioitu 555 tavoitteellisen opiskelijavuoden mukaan, suoritepäätöksen rahoitus määräytyi 567 tavoitteellisen opiskelijavuoden perusteella. Toisella lisärahoituspäätöksellä rahoitusta korotettiin vielä viiden opiskelijavuoden mukaan.

Toimintakulut olivat 168.000 arvioitua korkeammat ja toimintakate oli 420.000 euroa budjetoitua parempi. Myös korkotason nousun johdosta korkotuottoja kertyi 54.000 euroa ja poistot olivat hieman arvioitua pienemmät, joten tulos oli 76.000 euroa ylijäämäinen ts. 517.000 euroa talousarviota parempi.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen, eur	TA 2023	TOT 2023	Poikkeama	
			eur	%
TOIMINTATUOTOT				
Valtion rahoitus	6 380 900,00	6 715 006,00	-334 106	-5
Muut myyntituotot	234 000,00	375 286,46	-141 286	-38
Myyntituotot yht.	6 614 900,00	7 090 292,46	-475 392	-7
Maksutuotot	6 600,00	11 995,00	-5 395	-45
Tuet ja avustukset	288 595,00	377 632,38	-89 037	-24
Muut toimintatuotot	205 100,00	223 941,89	-18 842	-8
TOIMINTATUOTOT YHT.	7 115 195,00	7 703 861,73	-588 667	-8

TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-3 656 507,00	-3 792 140,29	135 633	-4	
Eläkekulut	-619 300,00	-622 104,33	2 804	0	
Muut henkilöstösivukulut	-126 590,00	-100 130,03	-26 460	26	
Henkilöstökulut	-4 402 397,00	-4 514 374,65	111 978	-2	
Asiakaspalvelujen ostot	0,00				
Muiden palvelujen ostot	-1 176 400,00	-1 135 421,41	-40 979	4	
Palvelujen ostot	-1 176 400,00	-1 135 421,41	-40 979	4	
Ostot tilikauden aikana	-1 387 730,00	-1 294 479,74	-93 250	7	
Varastojen lisäys / vähennys	0,00	0,00	0		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 387 730,00	-1 294 479,74	-93 250	7	
Vuokrat	-91 600,00	-128 773,49	37 173	-29	
Muut toimintakulut	-72 510,00	-225 821,99	153 312	-68	
Muut toimintakulut	-164 110,00	-354 595,48	190 485	-54	
TOIMINTAKULUT YHT.	-7 130 637,00	-7 298 871,28	168 234	-2	
TOIMINTAKATE	-15 442,00	404 990,45	-420 432	-104	
Korkotuotot	0,00	54 320,39			
Muut rahoitustuotot	0,00	6 631,79	-6 632		
Korkokulut	0,00		0		
Muut rahoituskulut	0,00	-498,94	499		
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0,00	60 453,24	-60 453	-100	
VUOSIKATE	-15 442,00	465 443,69	-480 886	-103	
Suunn. poistot	-426 000,00	-389 910,25	-36 090	9	
Arvon alentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset	-426 000,00	-389 910,25	-36 090	9	
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN ALI/YLIJÄÄMÄ	-441 442,00	75 533,44	-516 975	-684	

Valtionosuuksien toteutuminen

	TA 2023	TOT 2023	Poikkeama eur	%
Varsinainen suoritepäätös	6 380 900,00	6 644 791,00		
1.lisärahoituspäätös		28 630,00		
2.lisärahoituspäätös		41 585,00		
Valtionosuudet yhteensä	6 380 900,00	6 715 006,00	-334 106	-5

Vuoden 2023 lopullinen kokonaisrahoitus määräytyi 572 tavoitteellisen opiskelijavuoden perusteella, talousarvion perusteena oli järjestämisluvan vähimmäisopiskelijavuodet 555.

Ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä myönnettiin perusrahoituksen korotuksena lisärahoitusta oppisopimuksen koulutuskorvauksen uudistamiskokeiluun. Toisella lisärahoituspäätöksellä korotettiin perusrahoitusta 5 tavoitteellisen opiskelijavuoden lisäyksellä.

3.3.3. Investointien toteutuminen

	TA 2023	TP 2023	Poikkeama(+) ylitys, (-) alitus	
			eur	%
LAPPAJÄRVEN TP				
<i>CNC-plasmaleikkuri (Vimpeli)</i>	55 000	51 469,04	-3 530,96	-6%
<i>Pikkubussi</i>	59 000	29 428,71	-29 571,29	-50%
<i>Volvo EXC-790+ nosturilava</i>		27 400,00	27 400,00	
<i>Yhdistelmäuuni suurkeittiö</i>	22 000	16 745,25	-5 254,75	-24%
Irtaimisto yht	136 000	125 043	-10 957	-8%
<i>Sähköjärj.usinta/valaistus,keskeneräinen</i>	15 000	16 079,80	1 079,80	7%
<i>Lukosto, lloq-järjestelmä</i>	35 000	23 516,01	-11 483,99	-33%
<i>Aurinkosähköjärjestelmä</i>	15 000	14 219,41	-780,59	-5%
<i>Asuntolat D ja E peruskorj./suhku-/WC-tilat, keskeneräinen</i>	10 000	3 221,85	-6 778,15	-68%
<i>Asuntola A, B ja C peruskorj./viemärit, keskeneräinen</i>	30 000	39 678,16	9 678,16	33%
Kiinteistön kunnossapitoinvestoinnit yht (=sitova taso)	105 000	96 715	-8 285	-8%
KUREJOEN TP				
<i>Kylvölannoitin, maatala</i>	55 000	47 580,65	-7 419,35	-14%
<i>Avant opetukseen</i>	35 000	33 878,45	-1 121,55	-3%
Irtaimisto yht	90 000	81 459,10	-8 541	-10%
<i>Sähköjärjestelmien saneeraus, keskeneräinen</i>	15 000	8 153,87	-6 846,13	-46%
<i>Puutarhan peruskorjaus, keskeneräinen</i>	50 000	43 038,91	-6 961,09	-14%
Kiinteistön kunnossapitoinvestoinnit yht (=sitova taso)	65 000	51 192,78	-13 807	-21%
ALAJÄRVEN TP				
<i>Etätyötilan kalustaminen</i>	15 000	0,00	-15 000,00	-100%
<i>Aloittaville opiskelijoille kannettavat, leasing</i>	18 000	<i>hankittu leasing-sopimuksella</i>		
Irtaimisto yht	33 000		-33 000,00	
Kiinteistön kunnossapitoinvestoinnit yht.	0	0,00	0,00	
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	429 000	354 410,11	-74 589,89	-17%
Erittely:				
irtaimisto yhteensä (=sitova taso)	259 000	206 502,10	-52 497,90	-20%
kiinteistöhankeet yht (sitovuustaso toimipisteittäin)	170 000	147 908,01	-22 091,99	
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	429 000	354 410,11	-74 589,89	-17%

Investointiosa ei sisällä sitovien määrärahatasojen ylityksiä. Investointien kokonaismäärä jäi 75.000 euroa alle talousarviossa hyväksytyyn kokonaismäärän.

3.3.4. Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2023	TP 2023	Poikkeama	
			eur	%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	-15 442,00	465 443,69	-480 885,69	3114
Tulorahoituksen korjaukset		-40 084,54		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Pysyvien vastaavien investoinnit	-429 000,00	-354 410,11	-74 589,89	17
Rahoitusosuudet investointeihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		152 620,38		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-444 442,00	223 569,42	-668 011,42	150,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset		0,00		
Oman pääoman muutokset		0,00		
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen muutos				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos		-61 578,56		
Korottomat velat		173 966,12		
Muut maksuvalmiuden muutokset		112 387,56		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0,00	112 387,56		
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-444 442,00	335 956,98	-780 398,98	175,6

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Kuntayhtymän tuloslaskelma

	2023	2022	muutos	
			eur	%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	7 090 292,46	6 702 321,51	387 971	6
Maksutuotot	11 995,00	18 490,00	-6 495	-35
Tuet ja avustukset	377 632,38	284 649,94	92 982	33
Muut toimintatuotot	223 941,89	211 071,27	12 871	6
TOIMINTATUOTOT YHT.	7 703 861,73	7 216 532,72	487 329	7
TOIMINTAKULUT				
Palkat ja palkkiot	-3 792 140,29	-3 398 217,98	-393 922	12
Eläkekulut	-622 104,33	-738 920,74	116 816	-16
Muut henkilöstösivukulut	-100 130,03	-100 243,87	114	0
Henkilöstökulut	-4 514 374,65	-4 237 382,59	-276 992	7
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00		
Muiden palvelujen ostot	-1 135 421,41	-1 230 234,81	94 813	-8
Palvelujen ostot	-1 135 421,41	-1 230 234,81	94 813	-8

Ostot tilikauden aikana	-1 294 479,74	-1 250 586,06	-43 894	4
Varastojen lisäys / vähennys	0,00	0,00	0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 294 479,74	-1 250 586,06	-43 894	4
Vuokrat	-128 773,49	-133 672,52	4 899	-4
Muut toimintakulut	-225 821,99	-182 569,45	-43 253	24
Muut toimintakulut	-354 595,48	-316 241,97	-38 354	12
TOIMINTAKULUT YHT.	-7 298 871,28	-7 034 445,43	-264 426	4
TOIMINTAKATE	404 990,45	182 087,29	222 903	122
Korkotuotot	54 320,39	911,31		
Muut rahoitustuotot	6 631,79	569,35	6 062	
Korkokulut		-387,51	388	
Muut rahoituskulut	-498,94	-600,03	101	
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	60 453,24	493,12	59 960	
VUOSIKATE	465 443,69	182 580,41	282 863	155
Suunn.poistot	-389 910,25	-394 040,60	4 130	-1
Arvonalentumiset				
Poistot ja arvonalentumiset	-389 910,25	-394 040,60	4 130	-1
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	75 533,44	-211 460,19	286 994	-136

4.2. Kuntayhtymän rahoituslaskelma	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	465 443,69	182 580,41
Tulorahoituksen korjaukset	-40 084,54	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Pysyvien vastaavien investoinnit	-354 410,11	-367 117,87
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	152 620,38	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	223 569,42	-184 537,46
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-61 578,56	-57 156,45
Korottomat velat	173 966,12	136 905,98
Muut maksuvalmiuden muutokset	112 387,56	79 749,53
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	112 387,56	79 749,53
RAHAVAROJEN MUUTOS	335 956,98	-104 787,93
Rahavarat 31.12	5 480 083,74	5 144 126,76
Rahavarat 1.1.	5 144 126,76	5 248 914,69
RAHAVAROJEN MUUTOS	335 956,98	-104 787,93

4.3. Kuntayhtymän tase

	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	21 056,47	28 275,79
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	21 056,47	28 275,79
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	2 586 488,67	2 775 205,04
Kiinteät rakenteet ja laitteet	232 637,76	235 417,85
Koneet ja kalusto	657 521,10	617 013,89
Keskeneräiset hankinnat	351 892,52	241 719,93
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 828 540,05	3 869 356,71
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Konserniyhteisöt	2 500,00	102 500,00
Omistusyhteisyydet	4 368,00	4 368,00
Muut osakkeet ja osuudet	13 917,34	13 917,34
Sijoitukset yhteensä	20 785,34	120 785,34
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 870 381,86	4 018 417,84
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat/Stipendirahastot	9 076,37	6 550,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	7 771,35	7 771,35
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	159 221,56	59 769,88
Muut saamiset	188 859,39	226 732,51
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	348 080,95	286 502,39
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	5 480 083,74	5 144 126,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 835 936,04	5 438 400,50
V A S T A A V A A	9 715 394,27	9 463 368,39
V A S T A T T A V A A		

OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 809 593,13	5 809 593,13
Edellisten tilikausien ylijäämä	2 683 298,41	2 894 758,60
Tilikauden alijäämä(ylijäämä)	75 533,44	-211 460,19
Oma pääoma	8 568 424,98	8 492 891,54
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	9 076,37	6 550,05
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vpo	0,00	0,00
Lyhytaikainen vpo		
Lyhytaikaiset lainat	0,00	0,00
Saadut ennakot	220 255,11	113 854,76
Ostovelat	520 206,64	493 258,44
Muut velat	1 536,37	5 622,98
Siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	370 682,39	341 681,56
Muut siirtovelat	25 212,41	9 509,06
Siirtovelat	395 894,80	351 190,62
Lyhytaikainen vpo	1 137 892,92	963 926,80
VIERAS PÄÄOMA	1 137 892,92	963 926,80
VASTATTAVAA	9 715 394,27	9 463 368,39

4.4. Konsernilaskelmat

4.4.1. Konsernin tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	8 150 090,56	7 688 472,30
Toimintakulut	-7 610 286,79	-7 348 019,50
Toimintakate	536 803,77	340 452,80
Korkotuotot	54 320,39	911,31
Muut rahoitustuotot	6 655,65	623,02
Korkokulut	0	-387,51
Muut rahoituskulut	-498,94	-600,03
Rahoitustuotot ja -kulut	60477,10	546,79
Vuosikate	600 280,87	340 999,59
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-404 121,19	-419 203,35
Tilikauden tulos	196 159,68	-78 203,76
Ennakkoverot	-25 278,72	-26 651,28
Lopulliset tuloverot		0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	170 880,96	-104 855,04

4.4.2. Konsernin rahoituslaskelma

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	600 280,87	340 999,59
Tulorahoituksen korjauserät	-40 084,54	0,00
Tilikauden verot	-25 278,72	-26 651,28
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-354 410,11	-372 944,87
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	171 265,73	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	351 773,23	-58 596,56
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-100 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-124 433,52	-47 785,35
Korottomat velat	171 296,98	175 257,72
Muut maksuvalmiuden muutokset	46 863,46	127 472,37
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-53 136,54	127 472,37
RAHAVAROJEN MUUTOS	298 636,69	68 875,81
Rahavarat 31.12.	5 858 293,36	5 559 656,67
Rahavarat 1.1.	5 559 656,67	5 490 780,86
RAHAVAROJEN MUUTOS	298 636,69	68 875,81

4.4.3.Konsernitase

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	21 056,47	28 275,79
Aineettomat hyödykkeet	21 056,47	28 275,79
Rakennukset	2 586 488,67	2 775 205,04
Kiinteät rakenteet ja laitteet	232 637,76	235 417,85
Koneet ja kalusto	700 154,09	692 502,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	351 892,52	241 719,93
Aineelliset hyödykkeet	3 871 173,04	3 944 844,99
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	18 345,34	18 346,34
Pysyvät vastaavat	3 910 574,85	3 991 467,12
Toimeksiantojen varat	9 076,37	6 550,05
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	7 771,35	7 771,35
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	393 967,02	278 977,83
Siirtosaamiset	8 701,88	8 391,83
Saamiset	402 668,90	287 369,66
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	5 858 293,36	5 559 656,67
Vaihtuvat vastaavat	6 268 733,61	5 854 797,68
VASTAAVAA	10 188 384,83	9 852 814,85
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	5 809 593,13	5 809 593,13
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 018 561,98	3 123 417,02
Tilikauden yli-/alijäämä	170 880,96	-104 855,04
Osakepääoma	0,00	0,00
Oma pääoma	8 999 036,07	8 828 155,11
Toimeksiantojen pääomat	9 076,37	6 550,05
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vpo	0,00	0,00
Lyhytaikainen vpo		
Saadut ennakot	220 255,11	113 854,76
Ostovelat	530 843,28	497 931,16
Muut velat	29 628,31	38 605,91
Siirtovelat		

Lomapalkkajaksotus	370 682,39	341 681,56
Muut siirtovelat	28 863,30	26 036,30
Siirtovelat	399 545,69	367 717,86
Lyhytaikainen vpo	1 180 272,39	1 018 109,69
Vieras pääoma yht	1 180 272,39	1 018 109,69
Vastattavaa	10 188 384,83	9 852 814,85

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Käyttöomaisuuden arvostus

Hallintosäännön mukaan yhtymävaltuusto hyväksyy poistosuunnitelman periaatteet, kuntayhtymähallitus hyväksyy hanke- tai hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat.

Kiinteistön peruseräparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuun, ellei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuun vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenuihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan 1.1.-31.12.2023 tasapoistona.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintahinnan mukaan. Auto-osaston varastossa keskeneräisissä tuontiautot Toyota Celica ja MB, 7 771,35.

Lomapalkkajaksotukset

Lomapalkkajaksotukset on tehty sääntöjen mukaan.

Tilinpäätöksen vertailukelpoisuus edelliseen vuoteen nähden

Edellistä tilikautta koskevat tiedot ovat vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuntayhtymän tytäryhtiö Jamin Palvelut Oy vuodesta 2017 alkaen. Yhtiö aloitti varsinaisen toimintansa vuonna 2017.

Kuntayhtymän ja tytäryhtiön keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty: keskinäinen omistus on eliminoitu, omistuksen eliminoinnissa ei ole syntynyt eroa. Tytäryhtiöllä ei ole vapaaehtoisia varauksia.

Tuloslaskelman liitetiedot

Toiminnan tuotot

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2023	2022	2023	2022
Yksikköhintarahaus	6 715 006,00	6 401 724,00	6 715 006,00	6 401 724,00
Muut myyntituotot	805 483,02	733 471,85	375 286,46	300 597,51
Maksutuotot	11 995,00	18 490,00	11 995,00	18 490,00
Tuet ja avustukset	378 635,29	284 649,94	377 632,38	284 649,94
Muut toiminnan tuotot	257 240,63	250 136,51	223 941,89	211 071,27
Toiminnan tuotot yhteensä	8 168 359,94	7 688 472,30	7 703 861,73	7 216 532,72

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Ky valtuusto 10.6.2014

Poistosuunnitelma	Suositus	1.1.2013 jälkeen valmistuneet kohteet
		(tätä aik.valm. Kohteen poistetaan loppuun aiemman poistosuunnitelman/ ky-valt§ 51/ 10.12.2003 alkup.poistoajan mukaan)
PYSYVÄT VASTAAVAT	<i>Tasapoisto</i>	
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Kehittämismenot	2 - 5 vuotta	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmat	2-5 vuotta	3 vuotta
Muut	2-5 vuotta	5 vuotta
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	<i>ei poistoaikaa</i>	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20- 50 vuotta	
Koulurakennukset		20-35 vuotta
koulurakennukset, kiviset		35 vuotta
koulurakennukset, kiviset, kevyt rak.		20 vuotta
koulurakennukset, puiset		20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30vuotta	15-20 vuotta
Kasvihuoneet		15 vuotta
Muut tuotantorakennukset		20 vuotta
Talousrakennukset	10-20 vuotta	10 vuotta
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit	10-30vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15 vuotta
Vedenjakelu ja viemäriverkko	30-40 vuotta	30 vuotta
Kaukolämpöverkosto	20-30 vuotta	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta	15 vuotta
Muut putki ja kaapeliverkot	15-20 vuotta	15 vuotta
Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rak.	10-15 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15-20 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työk.	8-15 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	5 - 8 vuotta
Maatilan raskaat työkoneet		8 vuotta
Muut kevyemmät liikkuvat työkoneet		5 vuotta
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	3-5vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3-5vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	<i>käytön muk. poisto</i>	käytön muk. poisto
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	<i>ei poistoaikaa</i>	ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2023	2022
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		
Pyörökuormaaja Avant vaihdossa	11 878,45	
Metallityöstökeskus Mecal	24 182,91	
Junkkari ST3000 vaihdossa	7 258,06	
Kiertoa kalustosta	483,87	
Myyntivoitot yhteensä	43 803,29	0
Käyttöomaisuuden myyntitappiot		
Auto MB S320 CDI	3 718,75	
Myyntivoitot yhteensä	3 718,75	0

Taseen liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Ohjelmistot	Muut pitkävaik.me- not	Aineettomat hyöd.yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	8 562,21	19 713,58	28 275,79
Lisäykset tilikauden aikana	0	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Tilikauden poisto	-2 186,04	-5 033,28	-7 219,32
Arvonalennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.2023	6 376,17	14 680,30	21 056,47

AINEELLISET HYÖDYK- KEET						
	Maa-alueet	Rakenn.	Kiint. raken- teet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	2 775 205,04	235 417,85	617 013,89	241 719,93	3 869 356,71
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	109 454,93	38 453,08	206 502,10	0,00	354 410,11
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00		0,00	0,00
Vähennykset tilikauden ai- kana	0,00	0,00	0,00	-12 535,84		-12 535,84
Siirrot erien välillä	0,00	-85 938,92	-24 233,67		110 172,59	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-212 232,38	-16 999,50	-153 459,05		-382 690,93
Arvonalennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	2 586 488,67	232 637,76	657 521,10	351 892,52	3 828 540,05

Lisäykset yhteensä:	354 410,11	RAHOITUSLASKELMA 354.410,11
Vähennykset yhteensä:	0,00	0
Rahoitusosuudet yhteensä:	0,00	
Poistot yht.	-389 910,25	TUOSLASKELMA 389.910,25

Saamisten erittely

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhtiöltä				
Myyntisaamiset	0	29 863,11	0	20 728,83
Lainasaamiset	0	0,00	0	0,00
Muut saamiset	0	0,00	0	0,00
Siirtosaamiset	0	0,00	0	0,00
Yhteensä	0	29 863,11	0	20 728,83
Saamiset jäsenkunnilta				
Myyntisaamiset	0	48 873,33	0	6 433,64
Lainasaamiset	0	0,00	0	0,00
Muut saamiset	0	0,00	0	0,00
Siirtosaamiset	0	0,00	0	0,00
Yhteensä	0	48 873,33	0	6 433,64

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut erät	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (la ilman myyntisaamisia)				
Tulojäämät				
Kelan korvaukset työturv.huoll.	19 643,04	17 197,19	19 643,04	17 197,19
ALV saamiset	109 167,37	116 807,82	108 156,14	116 807,82
Eu-tuet ja avustukset	52 363,70	30 781,70	52 363,70	30 781,70
Muut tulojäämät	16 368,77	69 554,57	8 696,51	61 945,80
Tulojäämät yht	197 542,88	234 341,28	188 859,39	226 732,51
Muut siirtosaamiset				
KUEL -maksut	0,00		0,00	0,00
Palkkojen eritt.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	1 301,88	783,06	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	198 844,76	235 124,34	188 859,39	226 732,51

Oma pääoma

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	5 809 593,13	5 809 593,13
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 683 298,41	2 894 758,60
Edellisiin tilikausiin kohdistuva oikaisu	0,00	0,00
Peruspääoman muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	75 533,44	-211 460,19
OMA PÄÄOMA 31.12.	8 568 424,98	8 492 891,54

Peruspääomaosuudet

	Peruspääoma 1.1.2023	Muutos	Peruspääoma 31.12.2023	Om. osuus
ALAJÄRVI	1 887 884,59	-	1 887 884,59	32,50 %
ALAVUS	116 191,86		116 191,86	2,00 %
EVIJÄRVI	455 885,49	-	455 885,49	7,85 %
KAUHAVA	1 111 606,00	-	1 111 606,00	19,13 %
LAPPAJÄRVI	1 683 580,82	-	1 683 580,82	28,98 %
VIMPELI	554 444,37	-	554 444,37	9,54 %
YHTEENSÄ	5 809 593,13		5 809 593,13	100,0 %

Velat tytäryhteisöille ja jäsenkunnille

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat jäsenkunnille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Alajärven kaupunki	0,00	12 858,11	0,00	13 980,62
Alavuden kaupunki	0,00	322,00	0,00	871,50
Evijärven kunta	0,00	0,00	0,00	0,00
Kauhavan kaupunki	0,00	0,00	0,00	0,00
Lappajärven kunta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vimpelin kunta	0,00	919,84	0,00	147,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	14 099,95	0,00	14 999,12
Vieras pääoma yhteensä	0,00	14 099,95	0,00	14 999,12

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	370 682,39	341 681,56
Korkojaksotukset		
Muut siirtovelat	25 212,41	9 509,06
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	395 894,80	351 190,62
Siirtovelat yhteensä	395 894,80	351 190,62

Erittely leasing- ja vuokravastuista 31.12. 2023

31.12.	2024	2025	2026	2027	2028	2029	yht.
Konica C450l Alajärvi	2 484,96	2 484,96	2 484,96	2 484,96	0,00	0,00	9 939,84
Konica C300l Alajärvi	1 389,52	1 389,52	1 389,52	1 389,52	0,00	0,00	5 558,08
Konica C550l Kurejoki	4 298,48	4 298,48	4 298,48	3 063,36	1 828,24	1 371,18	19 158,22
Konica C550l Lappajärvi	2 329,48	2 329,48	2 329,48	582,37	0,00	0,00	7 570,81
Konica 258	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Konica C308	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Järvinet IT-hankinnat	25 832,42	6 683,10	1 735,48	101,78	0,00	0,00	34 352,78
yhteensä	36 334,86	17 185,54	12 237,92	7 621,99	1 828,24	1 371,18	76 579,73

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	36 334,86
Myöhemmin erääntyvät	40 244,87
Leasing-vastuut yhteensä	76 579,73
Vuokravastuut	0,00

Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 514 374,65	4 237 382,59
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Yhteensä	4 514 374,65	4 237 382,59

Tilintarkastajan palkkiot

	2023	2022
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkot	6 067,78	6 862,67
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät		212,78
Tarkastuslautakunnan avustaminen	3 590,69	3 794,40
Muut palvelut (lakipalvelut, alv -ohjaus)		2 525,68
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	9 658,47	13 395,53

Intressitahot

Konsernin intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia. Kuntayhtymän johtajan kanssa on tehty vuonna 2023 kuntalain mukainen johtajasopimus, jonka mukaan virkasuhteessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa kunta-alan yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES). Kuntayhtymän johtajan palkkaan tehdään vuosittain KVTES:n mukaiset yleiskorotukset. Johtajasopimus ei sisällä erokorvausta.

Eriyttämislaskelma myynnistä tytäryhtiölle

	2023	<i>lisäselv. 2023</i>	2022
Myyntituotot			
Henkilöstömenot	130 287,89	<i>Tasetili 18253</i>	91 853,10
Matkakustannukset	4 029,18	<i>kp.59900/tasetili 18253</i>	2 150,08
Vuokratulot	7 466,56	<i>m2 á 8,18 eur(alv0)/m2/kk</i>	4 354,44
Laskutetut yleiskustannukset	3 625,67	<i>kp.55000/ tili 3006</i>	2 651,76
Toimintatuotot	145 409,30		101 009,38
Henkilöstömenot	130 287,89		91 853,10
Matkakustannukset	4 029,18		2 150,08
Kiinteistökustannukset	6 559,99	<i>Tot.kust/Alajärven TP/ TP 2023: 7,16eur/m2/kk</i>	4 146,91
Yleiskustannusten osuus	2 787,00	<i>laskelma henk.liittyvistä kustannuksista</i>	2 025,00
Toimintakulut	143 664,06		100 175,09
Toimintakate	1 745,24		834,29
Poistot/kiinteistö Alajärvi	723,80	<i>Tot.kust/Alajärven TP/ TP 2023: 0,79 eur/m2/kk</i>	458,83
Tulos	1 021,44		375,46

6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

JÄRVISEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ 31.12.2023

Kuntayhtymähallituksen allekirjoitus

Lappajärvi 21.3.2024

Pentti Rentola
Puheenjohtaja

Pauli Hanhikoski

Lea Korpi

Heikki Hakala

Pirjo Kantokoski

Maria Viita-aho-
Tohni

Marja-Leena Laakso

Juhani Laasanen,
Seija Autio,
varajäsen

Toni Juurakko

Anu Raudasoja
kuntayhtymän johtaja/rehtori

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Lappajärvi _/_2024

BDO Audiator Oy,
Tilintarkastusyhteisö

Tuula Ylikangas
JHT, HT

LEA KORPI

874be880-4d23-438f-8f17-e82f77d4e817 - 2024-05-17 12:07:54 UTC +03:00
BankID / MobileID - d3766172-e4bd-484c-a656-675b3cfba043 - FI

PENTTI EERO RENTOLA

45e156b2-7bc9-4699-9476-86b89c469777 - 2024-05-17 12:17:03 UTC +03:00
BankID / MobileID - fc24d7bd-12f8-4499-86f5-99fdab31ad87 - FI

SEIJA TUULIKKI AUTIO

7a923721-3476-4010-8c92-8634b77622a4 - 2024-05-17 12:23:24 UTC +03:00
BankID / MobileID - 2a2b2eeb-566a-4b59-a2c4-f7b89b809037 - FI

HEIKKI ALEKSI HAKALA

475f3e8e-985f-48ad-892e-482bd8178ba1 - 2024-05-17 12:47:30 UTC +03:00
BankID / MobileID - 340c997e-e40d-48f6-b602-93ee2fd5ad28 - FI

PAULI MATTI HANHIKOSKI

f7b342d6-3ba1-47a2-bd9d-1ac9f2167005 - 2024-05-17 18:29:28 UTC +03:00
BankID / MobileID - 9f1adaba-de49-4f53-af6d-3bfce08af213 - FI

MARIA KATARIINA VIITA-AHO-TOHNI

da4e7fb5-49ee-42d2-9075-48730e7a62d3 - 2024-05-17 18:42:02 UTC +03:00
BankID / MobileID - a74b3a34-f8af-4ac3-9359-9f1b291e39ed - FI

Anu Maarit Raudasoja

0c6f637a-fe79-439b-8582-6042909bc01d - 2024-05-20 06:55:00 UTC +03:00
BankID / MobileID - edcbfae4-5520-4f2e-872a-586a22dae011 - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 58 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 58 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 58 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 58 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 58 sider før denne side

TONI JUHANA JUURAKKO

2acbe39b-6c0c-486f-b441-b05f275d2cf5 - 2024-05-20 08:32:39 UTC +03:00
BankID / MobileID - a95eb86d-79f6-4852-a5d4-4d6a6bf94239 - FI

MARJA-LEENA LAAKSO

1d265671-2833-43bb-9eba-286e471f1242 - 2024-05-20 09:42:04 UTC +03:00
BankID / MobileID - 3c4abcf6-c62e-4ebb-81da-f24b9557b144 - FI

PIRJO KYLLIKKI KANTOKOSKI

37e540d9-e737-4a8e-8800-cf5e5dff5a88 - 2024-05-21 09:50:33 UTC +03:00
BankID / MobileID - dacdaf04-07b4-4281-8037-ebcf4fcb6374 - FI

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 59 pages before this page

Dokumentet inneholder 59 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 59 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 59 sider før denne side

Detta dokument innehåller 59 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende